

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

keskiviikkona, lokak. 31 - Wed. Oct. 31, 1990

FINNISH AMERICAN WEEKLY

86 vuosikerta Vol. LXXXVI No. 43

45 cents

Kalevala valloittaa Yhdysvaltain kouluja

Yhdysvalloissa tapahtuu kummita:

Tänä syksynä otetaan Kalevala opetusohjelmaan 16 eri osavaltiossa ja lähes 600 koulussa.

Elokuun lopulla Finnairin kyydissä lähti parisentuhatta Kalevalaa yli Atlantin. Ja kyseessä on filosofian tohtori Eino Fribergin tekemä käännös, jossa amerikanenglanti taipuu loistokkaasti Kalevala-mittaan.

Kalevala tuskin leviäisi Yhdysvaltain kouluihin kuin kulovalkea, jos ei konsuli John O. Virtanen johtaisi Suomalais-amerikkalaista kirjallisuusyhdystystä.

Yli 30 vuotta Yhdysvalloissa asunut ja nyt Turussa eläkevuotiaan viettävä konsuli Virtanen on ehtymätön tarmonpesä, jolle suomalaisen kirjallisuuden tunnetuksi tekeminen Yhdysvalloissa on henki ja elämä.

Miksei myös Kalevalaa?

Vuosi sitten konsuli Virtanen näki amerikkalaista collegea käyvällä pojanpojallaan luettelon kirjoista, joita koulun kirjallisuustunneilla käsiteltiin.

- Siinä oli myös erilaisia eepoksia, oli Ilias ja Odysseia. Minä ajattelin, että miksei myös Kalevala. Siitä se sitten alkoi, konsuli Virtanen sanoo.

Maaliskuussa hän lähetti Yhdysvaltain opetusministeriön kirjelmän, jossa kertoi Kalevalasta, sen sisällöstä ja merkityksestä ja ilmoitti, että Suomalais-amerikkalainen kirjallisuusyhdystys lahjoittaa sen kaikille kouluille, jotka siitä ovat kiinnostuneet.

Tulokset olivat odottamattomat: viimeisimmän tiedon mukaan 567 koulua ottaa kirjan opetusohjelmaansa.

Menestystä selittää osaltaan ajankohdan suotuisuus.

Yhdysvalloissa käy koko ajan tärkeämmäksi tarve ja halu kansainvälistyä myös sivistyksellisesti. Enää eivät riitä vain oman maan historia ja kirjallisuus.

Missä uusi Paasilinna?

Konsuli Virtanen arvelee, että Kalevalasta kiinnostuneiden opettajien ja koulujen määrä nousee parin vuoden

aikana toiselle tuhannelle.

Se merkitsee melkoista haastetta. Kuljetuskustannuksineen kullekin Kalevalalle tulee hintaa runsas sata markkaa. Ja rahat on anottava ja kerättävä eri tahoilta.

- Minä toivon, että eduskunnasta löytyisi taas uusi Reino Paasilinna, konsuli Virtanen sanoo ja viittaa muutamien vuosien taa.

Silloin Paasilinna keräsi yhdessä päivässä yli 120 kansanedustajan nimet sen paperin alle, joka takasi Kalevalan kääntämiselle kolmena perättäisenä vuotena lähes puoli miljoonaa markkaa.

- Nyt on vain päättäjien tahdosta kiinni, saadaanko Kalevala puolensadan Yhdysvaltain osavaltion kouluihin. Koskaan ei tule yhtä hyvää tilaisuutta, konsuli Virtanen sanoo.

Sokean miehen suurtyö

Äskettäin lähetti Yhdysvaltain Suomen suurlähettiläs John Giffen Weinmann kirjeen varapresidentille J. Danforth Quaylille.

Kirjeessä suurlähettiläs Weinmann kertoi varapresidentille Kalevalan merkityksestä ja ylisti filosofian tohtori Eino Fribergin käännöstä.

Eino Fribergin työtä on syytä ylistää ja samalla kunnioittaa. Friberg on täyssokea, hän menetti näkönsä seitsenvuotiaana kun soodapullo räjähti kasvoille kuin pommi.

Kalevalan kääntäminen oli kova haaste. Ensin Fribergin piti saada kirjasta täysin virheetön pistekirjoitusversio. Lisäksi piti saada pistekirjoitettuna lukematon määrä käännöstyötä tukevia Kalevalan selityksiä.

Työhön hän ryhtyi 1976. Se jatkuu sivulla 14

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 8-10

- Kalevaiset hold 44th Grand Lodge Convention
- Names in the news
- Unique winter events abound in Finland
- The sad story of Finnish literary export

Sisäsivuilla:

- Floridan kuulumisia sivut 4 & 5
- New York & Connecticut sivu 6
- Joulutervehdykset sivu 11
- Fitchburg ja ympäristö sivu 12
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

Kadun lapset

Kodittomuus ei enää hätkähdytä tämänpäivän ihmisiä. Kaduilla ja porttikongeissa lojuvat ihmiset ovat tuttu näky kaikissa suurkaupungeissa. Tiedämme myös, että kodittomuus ei ole yksistään urbaaninen ongelma, kodittomia ihmisiä löytyy maaseuduiltaikin.

Brasilian pääkaupunki Rio de Janeiro kokee kodittomuusongelman tavanomaista kovempaa. Siellä on syntynyt uusi kadun lasten yhteiskunta. Heitteille joutuneet kodittomat lapset nukkuvat, elävät ja kuolevat kaupungin kaduilla saaden ravintonsa joko kerjäämällä tai jäte- ja roskapöntöistä kaivamalla.

Nämä lapset ovat ammattilaiskerjääjiä, tasakuvarkaita ja huumekauppiaita. Hyvin harva ansaitsee elantonsa laillisella työnteolla.

Kansainvälinen ihmisoikeuksia ajava Amnesty International kertoo yhä useamman kadun lapsen saavan surmansa tapporatsijoukkojen aseista.

Tutkimukset osoittavat hälyyttävän määrän kadun lapsia saaneen surmansa Brasilian viranomaisten käsissä heidän toteuttaessaan "katujen puhdistamis" -kampanjaansa.

Tilastojen mukaan 624 brasiliaista lasta koki väkivaltaisen kuoleman 18-kuukautisena ajanjaksona vuosina 1988 ja 1989. Heistä 21 prosenttia tapporatsijoukkojen toimesta. Brasiliaiset ihmisoikeusjärjestöt sanovat yhden lapsen päivässä saavan surmansa tällä tavalla.

Tällaisten väkivaltaisten kuolemien välttämiseksi Amnesty International on vaatinut Brasilian hallitusta valvomaan vuonna 1988 voimaan astunutta lakiasetusta, minkä alaisuudessa lapsia tulee varjella kaikenlaiselta laiminlyömiseltä, hyväksikäytöltä ja väkivaltaisuukselta. Amnesty International vaatii Brasilian hallitusta tuomitsemaan lainrikkijat.

Amnesty International on oikeilla jäljillä. Hallituksella on vastuu kansalaistensa, varsinkin lastensa, hyvinvoinnista. Hallituksen tulisi tehdä kaikkensa turvataksaan heidän elämänsä väkivaltaisuukselta.

Majvikin koulutuskeskuksen uusi päärakennus avajaispäivänään elok. 15, 1990.

Kuva: Anna-Maria Jylhä

Tekniset rakensivat haalinsa

Suomalaisten ammattiliittojen tärkeimpänä tehtävänä on jäsenistönsä puolustaminen. Se ei rajoitu kädenvääntöön työnantajapuolen kanssa vaan käsittää nykyään myös monipuolisen vaikuttamisen valtakunnallisiin linjanvetoihin ja yksikansallisten yhtiöiden yleistäessä myös kannan-

otot kansainvälisiin kysymyksiin.

Lakkoja ei enää tarvita entisessä laajuudessa vaan ammattiliittojen vaatimukset huomioidaan niin yleisissä tiedotusvälineissä kuin neuvotte- luissakin.

Sanoman perillemenon vahvistaa myös työntekijäpuolen

liiton hyvin hoidettu talous - se kertoo, että sillä on tarpeen tullen myös kestävyttä työtaisteluun.

Ammattiliitot hankkivat tavallisesti jonkin verran kiinteää omaisuutta, jota vastaan ne lakon sattuessa saavat pankeista lainaa jaettavaksi lakkoavustuksina. Liittojen omaisuuden määrää onkin työnantajapuolella usein mainostettu valtavaksi propagandasyistä.

Koskaan ei lasketa mitä rahamäärä on JÄSENTÄ KOHTI. Se ei yleensä kovin monen

jatkuu seuraavalla sivulla

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O.Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O.Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE: (508) 343-3822
FAX: (508) 345-1007

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1990: Yhteensä \$8,891.62

Toivo Hannulan muistolle

Aino M. Sipilä, Westminster, MA \$5.00
Rudy & Eva Tuomi, Worcester, MA \$10.00
United Methodist Church, E. Templeton, MA ... \$25.00
Westminsterin alakoulun henkilökunta
Westminster, MA \$20.00
Sauli, Jaana, Sinikka & Daniel Savukoski
Fitchburg, MA \$10.00
John & Denise Radigan, E. Templeton, MA \$25.00

Eino A. Tofferin muistolle

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.:in henkilökunta
Fitchburg, MA \$25.00
Aura Louhi, Westminster, MA \$5.00

Kiitos lahjoittajille!

Nimipäivät

Marraskuun 7 p., Taisto
Marraskuun 8 p., Aatos
Marraskuun 9 p., Teuvo
Marraskuun 10 p., Martti
Marraskuun 11 p., Panu
Marraskuun 12 p., Virpi
Marraskuun 13 p., Anso,
Kristian

Floridan kuulumisia

Syystoiminta vauhdissa

Hiljaisen kesän jälkeen on kaikki taas palannut normaaliin uomaansa täällä meidän floridansuomalaisten keskuudessa.

Kirkkojen ja eri seurojen toiminta on lähtenyt täydellä tehollaan käyntiin. Lepokodillakin elämä on vilkastunut. Omaiset ja tutut ovat saapuneet lomille tänne ja vierailevat usein asukkaiden luona.

Lepokodin 20-vuotisjuhlat olivat lauantaina 20 päivä. Yleisöennätys koettiin tässä arvokkaassa juhlatilaisuudessa. Lepokodilla on kaikki hyvin ja asukkaat tyytyväisiä oloihinsa.

Tehdessäni Lepokodin oman lehden sivua, jossa on mainittuna lokakuun syntymäpäiväsankarit, kiinnittyi huomioni siihen, että vain kaksi kahdestatoista oli alle yhdeksänkymmenen. LEMPI LAMPI, 85, JOHANNES TOIVONEN, 89.

Tämän kuukauden vanhin ARVO KAJANDER, 99, piti 17. päivänä pidetyssä kaikkien yhteisessä syntymäpäiväjuhlassa hauskan, pitkän suomalaismurteen ja tosi hauskan pakinan.

Eikös se olekin suuri ihme ja ihastuksen aihe, että nämä suomalaiset kunnia vanhuksemme ovat näin pystyviä ja vireitä vielä näilläkin vuosikymmenillään.

Seuraavana oli ELISABETH LÄHDE, 98, VILJO PUIKKONEN, 95, HILMA LORENTSEN, 94, MARTTA NURMI, 94, JOHN HARJU, 92, AMANDA VITIKAINEN, 91, FANNY ANDELIN, 90, SENJA WILSON, 90 ja MARTHA SLVER 90.

Kalevaiset järjestivät Lepokodilla juhlanan iltapäivän 10.10. 90. Arvokkaan ohjelman ja kahvituksen yhteydessä ojennettiin kahdelle Lepokodissa asuvalle 25-vuotisansiomerkit kiitoksin ja onnit-

teluin, SELMA GRÖNBERGIL-LE ja IDA HANNOSSELLE. Kaikki kalevaisten jäsenet olivat pukeutuneet valkoisiin, joka vielä lisäsi juhlan tuntua.

Leijonat järjestivät 13.10. 90 Lepokodin asukkaille myös hauskan antoisan iltapäivän antaen heille ohjelmaa ja monenlaisia herkkuja. Näin kauniilla tavalla he muistavat Lepokodin asukkaita joka vuosi. Mikä kaunis ajatus ja teko heiltä tuoda tervetullutta vaihtelua ja hyvää mieltä näille suomalaisille kunnianhukksillemme.

Syyskauden ensimmäiset myyjäiset olivat Lepokodin Annan Majalla. Kauppaa käytiin totuttuun tapaan. Siellä ei juuri kukaan tingi hinnoista, sillä ne ovat varmasti edullisimmat kuin missään muualla.

Moni antoiikin yli pyydetyn hinnan, sillä kaikki siellä käyvät ymmärtävät, että tulot menevät Lepokodin ja sen asukkaiden hyväksi. Jokaisella on ilo olla tukemassa tätä suomalaisten yhteistä kotia.

Lepokodin Ystävät tekivät taas kauniin yli 3,000 dollarin tuoton kodin hyväksi. Ensi-kuun myyjäisiin on luvassa niitä Minna Vilenin kuuluisasti hyviä karjalanpiirakoita. Reino Iskaaniuksen leipomat pullapitkot ja leivät lopuivat kesken.

Tulkaapa ensikuun myyjäisiin uudella yrityksellä. Reinon leipomuksia kannattaa odottaakin, ovat ne niin suulasulavia.

Trooppisilta myrskyiltäkin olemme säästyneet ja tuskinpa niitä enää tuleekaan. Tiedotusvälineet ovat varmaan kertoneet kaikkialla täällä tapahtuneista vesivahingoista ja aivokalvon tulehduksista levittäviä hyttysistä, joten ei niistä sen enempää.

Kerron vain miten nuo asiat ovat vaikuttaneet meidän jokapäiväiseen elämäämme. Vesivahingoista johtuen uimarennatkin olivat suljetut pitkän aikaa. Se oli suuri pettymys turisteille erikoisesti.

Ulkona tapahtuvat iltakonsertit ja jokilaiva risteilyt on tervetslautakunta kieltänyt samoin ulkoravintolat ovat suljetut varhain illasta. Koulussakin kaikki ulkona tapahtuva toiminta on keskeytyksissä.

Ulkona olo on todella jäänyt vähiin. Iltaisin se olisi mahdollista ja todella nautittavaa täällä kuumassa ilmalassa.

Nyt odottelemme vaan viileitä säitä, jolloin hyttysvaarakin vähenee ja jälleen pääsemme nauttimaan Floridan ihanasta kesäilmasta.

Luterilaisessa kirkossa 14. päivän jumalanpalveluksen jälkeen saimme käydä mittauttamassa verenpainemme. Eikö meistä pidetäkin hyvää huolta monella tavalla?

FinnFest '91 kokoukset pidetään myös kirkon tiloissa ja kaikki osallistujat ovat innostuneita ja tekevät arvokasta työtä juhlien onnistumiseksi.

Kansalliset FinnFest USA juhlat pidetään Lake Worthissa 4-7 päivä huhtikuuta ja heti perään 7-9 päivä ovat USA:n Suomi Konferenssin vuosijuhlat St. Andrew's Luterilaisessa kirkossa.

Toivotaan onnea ja menestystä näiden juhlien järjestelyihin osallistuville ja yleisön runsasta osanottoa.

Kultaisen iän kerho on toiminut koko kesän ajan Hilka Lampen johdolla. Se on ollut virkistävä lähde täällä koko kesän olleille kanssaihmisillemme. Lokakuun tilaisuudessa olikin jo paikalla kerhon puheenjohtaja Olavi Lahtela ja kaikki muutkin lomilta palanneet olivat runsaslukaisesti paikalla ja iloinen puheensorina täytti jälleen Turistiklubimme.

Maila Andersson

USA:n Suomi Konferenssin juhlat 1991 Lake Worthiin

USA:n Suomi Konferenssin vuosijuhlat pidetään Lake Worthin kaupungissa Floridas- sa 7 - 9. huhtikuuta 1991. Juhlavieraitten kokouspaikka tulee olemaan St. Andrew's Lutheran Church -seurakunnan suojissa, 915 South E. Street.

Kansalliset FINNFEST USA '91 juhlat pidetään Lake Worthissa edellisinä päivinä 4-7. huhtikuuta 1991, keskuspaikkana Bryant Park. Pitkien matkojen takaa tulevat voivat samalla osallistua molempiin. Paikalliset FinnFestin ja SK:n juhlaomisteat valmistelevat järjestelyjä.

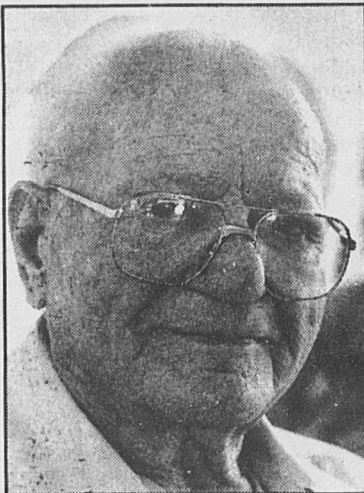
Suomi Konferenssin ohjelma

Suomi Konferenssin juhlaohjelma alkaa sunnuntai-iltana ja jatkuu puoleltpäivään asti tiistaina. Ohjelmaan tulee

kahdet jumalanpalvelukset, evankeliumikokoukset, lähetyskokoukset, sana ja sävel ohjelmat, keskustelukokoukset, SK:n "business" kokous ja lopuksi sarja teologisia luentoja.

Saarnaajia ja puhujia tulee Suomesta, Kanadasta ja Yhdysvalloista. Juhlille toivotaan ennätysmäärä osallistujia. Onhan Lake Worthin ja Lantan kaupungissa 30,000 suomalaista talvikuukausina. FinnFestiin odotetaan 7,000 aina 9,000 vieraaseen. Suomi Konferenssiin toivotaan tulevan satoja, kirkon paikat aivan täyteen.

Lisätietoja voi saada: FinnFest '91, P.O. Box 1229, Lake Worth, FL 33460. Kirkojuhlan tietoja, St. Andrew's Lutheran Church, 195 South E. Street, Lake Worth, FL 33460-4899. Puh. (305)582-0554.

Arne Lucander on asunut Lepokodissa vuodesta 1976, kauemmin kuin kukaan muu.

Suomalainen Lepokoti 20-vuotias

LAKE WORTH - Aarne Lucander on nähnyt ihmisten saapumisen ja poistumisen Floridan Suomalaisesta Lepokodista, mikä juhli 20-vuotista toimikauttaan lauantaina, lokakuun 20. p:nä.

Lucander, 89, on asunut kodissa kauemmin kuin kukaan muu sen

nykyisistä asukkaista - vuodesta 1976.

"Kaikki tuntevat minut", hän kommentoi. "Minulla on monia ystäviä täällä."

Lucander muutti Yhdysvaltoihin vuonna 1924 ollessaan 23-vuotias. Kolme-toistavuotiaasta hän oli työskennellyt höyrylaivan kokkina, mutta vaihtoi ammatiaan saavuttuaan uudelle mantereelle.

Ensimmäinen asuinpaikka USA:ssa oli Boston, missä hän myös tapasi ensimmäisen vaimonsa.

"Menin tansseihin ja tapasin kolme suomalaista tyttöä," hän kertoi hymy silmäkulmassaan. "Ihastuin yhteen ja meri sai jäädä."

Työskenneltään muutamia vuosia tehtaassa Lucander muutti New York Cityyn toimien autonkuljettajana. Hän palasi Massachusettsiin 13 vuotta myöhemmin ja ryhtyi kanafarmariksi Westminsterin kaupungissa. Kolmisenkymmentä vuotta myöhemmin - 1974 - hän jäi eläkkeelle ja muutti Lantanaan.

"Olin häätäkalla toisen vaimoni kanssa ja päätimmekin jäädä tänne pysyvästi," hän selitti.

Kaksi vuotta myöhemmin he muuttivat suomalaisten rakentamaan Lepokotiin. Tänäpäin Lepokodissa on 120 asukasta ja yli 60 hoitokodin puolella.

Lucanderin toinen vaimo kuoli Lepokodissa. Korkeasta iästään huolimatta Lucander osallistuu aktiivisesti Lepokodin touhuihin ja rientoihin.

Siinä ehkä piileekin pitkän ja rikkaan elämän salaisuus.

Sibelius konsertti Washingtonissa

Säveltäjä Jean Sibeliuksen (1865-1957) syntymän 125-vuotisuutta juhliitaan Yhdysvaltain pääkaupungissa sunnuntaina, marrask. 18. p:nä järjestettävään juhlaconserttiin merkeissä.

Kennedy Center'n konserttisalissa klo 2 iltapäivällä alkava konsertti on samalla myös Kullervo sinfonian, Opus 7 (1892) ensi-ilta Washingtonissa.

Paul Hill Chorale ja orkesteri kapellimestarinsa Paul Hillin johdolla esittävät iltapäivän ohjelman.

Lisätietoja ja lippuvarauksia saa numerosta (202) 364-4321.

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmalta tai konsertti ja tanssia lopuksi. Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä. Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seural! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten. Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä ja riisipuuroa hedelmäkeiton kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

Floridan kuulumisia

Pikku väläys Suomi-matkalta

IHMETTELYÄ

Aivan erityistä ihmettelyä tyttäreni lapsissa herättivät ne aavemaiset puut, joita näkyi eri puolilla Etelä-Suomea. Erikoisen paljon niitä oli Korkeasaaren eläintarhassa. Ihmiset pysähtyivät siellä toisiltaan kyselemään; mitä tämä oikein on.

Aavepuut kummastuttivat oudolla ulkomuodollaan. Lämmin tarkasteltuaamme huomasimme puiden kuhisevan toukkia.

Otin selvää kaupungin puutarhurilta ja sain kuulla, että lämmin talvi ja aikainen kevät olivat saaneet aikaan joukotuhon eteläisen Suomen tuomipuissa. Tuomen kehrääjäkoin rasittamat puut olivat muuttuneet kummitusmaisiksi.

Tuomen kehrääjäkoi viihtyy vain eteläisessä Suomessa. Olosuhteet pohjoisessa ovat sen verran kovet, että koiperhosen syksyllä munimat mu-

nat eivät selviä talven yli.

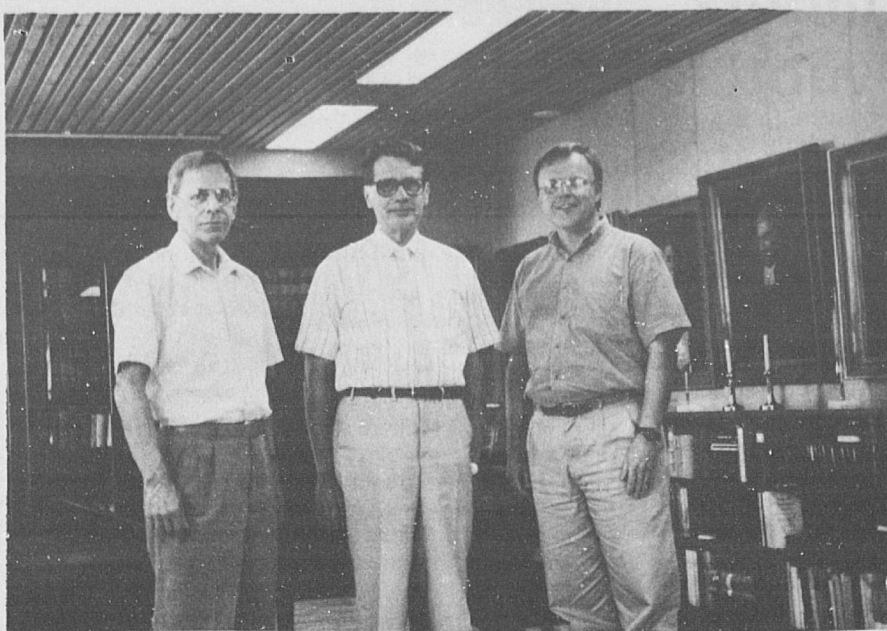
Toukat kuoriutuvat loppukeväästä, vaivaavat tuomia noin kuukauden, parin verran ja putoavat sitten maahan. Kesikesällä kotioista kuoriutuu pieniä valkoisia perhosia.

Pienet kellertävän valkoiset mustatäpläiset toukat elävät suurissa ryhmissä ja kutovat tuomet täyteen harmaata seittiä, joka suojaa niitä linnuilta, tuhomyrskyiltä ja muilta vihollisilta.

Yhdessä puussa saattaa ryömiä tuhansia toukkia ja ne syövät puut lehdettömiksi. Jos koit ovat syöneet lehdet monena perättäisenä vuotena, saattaa käydä niin, että puut kuolevat kokonaan. Paras tapa hävittää ne, on ruiskuttaa painesuihkulla kylmällä vedellä.

Näin hyvää tietoutta saa kaupungin puutarhureilta.

Maila Andersson

Pastori vierailee piispan luona

LAKE WORTH, FL - Menneen kesän lomansa aikana Suomessa pastori Pentti ja Leena Mäki vierailivat piispa Paavo Kortekankaan luona hänen konttorissaan Tampereella saadakseen arvioida ja keskustella hänen kanssaan suomalaisen turistipastorin virasta, joka sai alkunsa St. Andrew's Lutheran kirkossa viime keväänä. - Mäet tapasivat myös uuden turistipastorin, pastori Timo Saarelman ja hänen vaimonsa Katron. Pastori Saarela hiljattain jäi eläkkeelle Tampereen seurakunnan tuomirovastin virasta. Saarelat tulevat olemaan Floridassa 6-kuukauden ajan alkaen marraskuussa. - Kuvassa (vas.) pastori Timo Saarela, piispa Paavo Kortekangas ja pastori Pentti Mäki.

TEKNISET ... jatkoa sivulta 3

dernit keittiötilat joukoilleen, joiden tuotteet ovat aina maistuneet Majvikissa vieraileville. Nykytekniikka naisten valtakunnassa mahdollistaa maitavan suurtuotannon ja antaa tekijöilleen entistä ehommat työtilat.

Näin suurta yhteisöä ei tietenkään ole rakennettu miksiäkään liiton mausoleumiksi, vaan siinä tulee jatkuvasti olla kannattavaa toimintaa. Teknisten liiton oman käytön lisäksi koulutuskeskuksen toimitusjohtaja Pauli Kärppä toivoi kaikkien (etenkin STTK-laisten) järjestöjen ottavan paikan onakseen. Taloa onkin jo vuokrattu jopa häätilaisuuksiin.

Te amerikkansuomalaisetkin olette tervetulleita tutustumaan uusiin tiloihin, joista olemme syystä ylpeitä. Matkaa Helsingistä on 30 km., suunnilleen saman verran Helsingin Vantaan lentoasemalta.

Eräällä USA:n matkallani muuan amerikkansuomalainen esitteli meille kotinsa esimerkkinä siitä, miten amerikkalainen työläinen asuu. Koti oli ympäristöineen todella ihastuttava.

Vastaavalla en voisi sikäläisiä vierailijoita ihmetyttää, mutta ammattilaittoni koulutuskeskuksesta olen ainakin ylpeä. Vastaavaa saa näiltä seuduilta hakea - ja hieman kauempaakin!

Ossi Lindfors

Suomessa tiedustellaan

Gustaf (Kustaa) Eriksson, syntynyt 21. kesäkuuta 1877 Tampereella. Puoliso Anna Elisabeth o.s. Vestermark, syntynyt 8. tammikuuta 1877 Porvoossa. Gustaf Eriksson muutti USA:han joulukuussa 1901.

Vaimo ja poika Ludvig Berndt, syntynyt 17. heinäkuuta 1901 Ruokolahdella, tulivat perässä huhtikuussa 1904. Perheeseen syntyi USA:ssa vielä ainakin viisi lasta. Asuinpaikka oli luultavasti Worcester, Massachusetts.

Edellä mainittujen henkilöiden mahdollisia lähiomaisia tai henkilöitä, jotka näistä jotain tietävät, pyydetään ottamaan yhteys Suomi-Seuraan osoitteella: PL 213, 00171, Helsinki, Finland.

LAKE WORTH, FL - FinnFest USA '91:n toimihenkilöt tiedottavat juhlien järjestelyjen olevan hyvässä vauhdissa. Huhtikuun 4 - 7, 1991 ajoitettuihin juhliin odotetaan suurta osanottajajoukkoa, ja siksi osallistujia kehoitetaan tekemään omat matkasuunnitelmansa ajoissa.

Kaikkien FinnFestien sanotaan eroavan toisistaan. Kulakin on oma leimansa. Ensivuotisen juhlan järjestelijät uskovat FinnFest '91:n olevan osallistumisen arvoisen jo sijaintinsa johdosta.

FinnFest '91:n tapahtumapaikaksi on valittu kaunis

Bryant Park Intracoastal Waterway lähistöllä, hiekkarantojen läheisyydessä.

Monia mielenkiintoisia seminaareja ja luentoja on luvassa. Lisäksi tietysti jatkuvaa viihdettä puiston esiintymiskorokkeelta.

Halukkaille järjestetään myös venematkoja, illan kiertäjä, suomalaisia elokuvia jne. Osanottajilla on valittavaan useita eri kiertäjäpaketteja.

Mikäli aiotte osallistua FinnFest '91 juhliin, ottakaa pikapuoliin yhteys paikallisiin järjestelijöihin osoitteella: FinnFest USA '91, P. O. Box 1229, Lake Worth, FL 33460.

Vuoden loppuun asti ilmoittautumismaksu on \$30.00 hengeltä, \$80.00 perheeltä. Vuoden 1991 alussa yksittäinen ilmoittautumismaksu nousee \$40.00:een, perheen pysyy samana.

Lokak. 25, 1990

Lepokotiyhdistys on saavuttanut kunniakkaat 20 vuotta, jota juhlimme 20 p. tätä kuuta arvokkaasti Annan Majassa. Lähdemme turvallisesti mielin jatkamaan tästä taas eteenpäin. Tahdomme vielä kiittää teitä, jotka kunnioitte juhlaamme läsnäolollanne. Kiitämme myös kukkien ja adressien muodossa tulleista onnentoivotuksista.

Kuluneella viikolla saimme surusanoman, sairaskodin pitkäaikainen asukas Marie Sevon nukkui ikänsä 20 p. 91-vuoden ikäisenä. Otamme osaa omaisten suruun. Muistotilaisuus oli perjantaina. Pastori Törmälä piti muisto-

puheen vastasi Mrs. Bertha Penttilä.

Asukkailla sekä johtokunnalla oli kuukausikokoukset keskiviikkona.

Torstaina saimme iloisia vieraita Korttejärveltä Suomesta. He toivat miellyttävää vaihtelua asukkaillemme. Lämpimät kiitokset teille kaikille iloisesta iltapäivästä.

Kiitokset myös Helping Hands ryhmälle uutterasta keskiviikkoamusta. On aina ilo tavata teidät täällä. Sydämellinen kiitos kaikille ansiokkaasta avustanne jälleen kuluneella viikolla, muusikot, ulkoiluttajat jne.

Lauantaina pidettiin Lepokotiyhdistyksen vuosikokous Annan Majassa.

Huom! Lepokodin Ystävät pitävät kahviaiset marraskuun 10 p., klo 1:00 iltapäivällä Annan Majassa. Haminan naiskuoro, sekä kvartetti antavat silloin kahvikonsertin kotimme hyväksi. Tervetuloa siis 10 p.

Huom! Lepokodin Ystävien seuraavat myyjäiset ovat marraskuun 17 p. Annan Majassa. Silloin on myös Veripankki-auto verenluovuttajia varten paikalla.

Ruokasalissa tarvittaisiin tarjoiluapua mieluummin iltapäivisin. Mikäli teillä on aikaa tulkia auttamaan pariskituniksi. Lähemmin puhelimella 588-4333.

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettyäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjatavarakauppa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoimna maanantaista lauantaihin 9 ap. - 5:30 ip.

8053 Lawrence Road

Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä

Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Jenny Ampuja 80-vuotias

Aura haalilla vietetty syntymäpäiväjuhla lauantaina 20. lokakuuta oli yhtä lämminkäinen kuin päivänsankari itsekin. Tytär Elsie oli suunnitellut ja järjestänyt äidilleen mieliinpainuvan kauniin juhlatilaisuuden hänen 80-vuotismerkkipäivänsä johdosta.

Ystävien ja sukulaisten saapuessa paikalle oli päivänsankari itse tervehtimässä vieraitaan ovelta, josta onnentoivottajien jono siirtyi salin puolelle juhlapöytiin.

Aura haali oli koristettu upeilla kukkalaitteilla ja aistikailla pitopöydillä herkkuihin, jotka olivat Voluntownissa toimivien pitokokkien "Jamien ja Junin" käsityötä.

Tilaisuus alkoi Elsie-tytären tervehdyksellä, josta kuvastui hellä rakkaus ja arvostus äitiään kohtaan. Shampanjamatkat kohotettiin juhlan kunniaksi ja onnittelulaulu kaikutettiin koko salin voimalla.

Vieraita oli tullut monelta suunnalta, jopa New Yorkista asti, ja erikoisen hyvän mielen teki Jenny Ampujan rakkaiden ystävien Aino ja Elis Backstrandin saapuminen juhlaan. Monet muut ystävät lisäsivät juhlan tuntua. Myös sisar Marja Cerstler Miamiasta oli mukana.

Kukkalaitteiden takana juhlapöydässä istui tytären lisäksi tietenkin puoliso Yrjö

Jenny Ampuja syntymäpäiväkuvassa.

Kuva: Anja Laurila

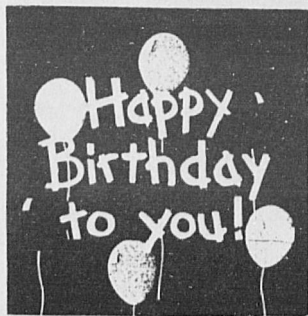
hymyilevänä juhlasta nauttien.

Cocktailtunnin jälkeen lauloi Hannu Mäkipuro ystävälleen suomalaisia kansanlauluja haurinsa säestyksellä, joihin yleisökin joskus yhti.

Venla Seppä lausui hienostuneella taidollaan runon "Vanhuus", jossa oli paljon elämän viisauksia. Arvi Sjögren puhui Aura seuran puolesta ja totesi, kuinka pidetty Ampujan pariskunta on myös tässä seurassa.

"Jenny Ampuja pitää huolta Aura haalin sisäpuolesta ja Yrjö ulkopuolesta", oli Sjögrenin kommentti.

Mirja ja Olavi Kurko sekä Leena Kokk lauloivat Suomussalmesta, jossa Jenny Ampuja on syntynyt.

Pariskunta asui ensin 5 vuotta Haarlemissa, jonka jälkeen he muuttivat 25 vuodeksi Long Islandiin, NY. Nyt on oltu jo 10 vuotta täällä Voluntownissa, jossa heillä on viihdyttävä koti järven tuntumassa.

Lopuksi nautittiin monipuolisesta, herkullisesta päivällisestä, jossa oli mukana monia Suomen kansallisruokia. Ystävien yhteisen lahjan sekä yksityisiä lahjapaketteja päi-

vänsankari sai avalla kotona juhlan jälkeen.

Kaikinpuolin onnistunut ja juhlallinen tilaisuus lämmittävään Jenny Ampujan tulevia päiviä pitkäksi aikaa.

Anja Laurila

Ryhtikerho ja Lomala kutsuvat

Asevelikerho Ryhti juhli tänä vuonna 15. vuosijuhlaansa, joka pidetään Lomalaa haalilla 10. marraskuuta. Silloin kokoonnutaan jälleen tuksi tulleeeseen juhlapaikkaan, jossa tällä kerralla onkin juhlayleisölle yllätys: Lomalaa haalia on somistettu ja suurennettu, joten yleisöllä on entistä viihtyisemmät tilat.

Tämän vuoden juhla on järjestetty aikaisempia suurimmaisemmin, sillä nyt on kysymyksessä tärkeä merkkipäivä. 15 vuotta on tehty arvokasta työtä Suomen sodista kärsineiden hyväksi, ja työtä kutsutaan nyt kaikkia isäntään ystäviä tukemaan.

Korkealaatuisesta ohjelmasta mainittakoon juhlapuhe, jonka pitää pastori Pentti Palonen asiantuntemuksella. New Yorkin Suomalaisten Naisvoimistelijain tanhuryhmä esiintyy värikkäällä ohjelmallaan.

katoimiston yhteistyönä sponsoroima ilta tulee olemaan tavallaan suosittujen Finnite-tapahtumien kaltainen, varmasti mieluinen kokemus. Myös liitala on mukana tukemassa juhlaa ja monet liitalan lasiteokset tulevat olemaan arpavoittojen joukossa.

Tanssimusiikista huolehtivat Ed Hendelä ja Hannu Mäkipuro, ja varmaan kuulemme monia Hannun ja suuren yleisön mielikappaleita tuona iltana.

Tervetuloa syksyn ja suomalaisten suurtahtumaan Lomalaa haalille 10. marraskuuta klo 6 ill.

Ryhtikerhon naiset ja miehet valmistavat jälleen herkullisen ja monipuolisen juhlaillallisen, joka on jo suuri nautinto sinänsä. Varaukset on hyvä tehdä ajoissa: Erkki Korby. (914) 897-5435.

Finnairin ja Hanslinin mat-

Anja Laurila

Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter, Inc.

Finlandia Foundationin New Yorkin jaosto kokoontuu perjantaina, marrask. 9. p:nä klo 8 illalla Central Presbyterianin kirkossa, Park Avenuen ja 64. kadun kulmauksessa New York Cityssä.

Sopraano Terrell Soler on illan esiintyjä. Soler on esiintynyt useasti sekä radiossa että televisiossa ja päätti juuri kiinnityksen Eleanor's Supper Clubiin.

Solerin ohjelma koostuu romanttisista aarioista ja lemmenlauluista. Pianosaestyksestä vastaa George Malloy.

Kaikki ovat tervetulleita osallistumaan kokoukseen. Ohjelmaa seuraa kahvitarjoilu.

Suomen Pääkonsulinvirasto

380 Madison Avenue
24th floor
New York, NY 10017
Puh. 212-573-6007
Telefax 212-573-6310
Telex 14-9515

Vientikeskus

Toimii samassa osoitteessa
Puh. 212-808-9721
Telefax 212-370-2863
Telex 212-370-2863

THE FINLANDIA FOUNDATION Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of
the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Leningrad Cowboys ensi-iltaan

NEW YORK CITY - Maailmanlaajuisesta mainetta viime vuosina nauttaneen suomalaisen elokuvaohjaaja Aki Kaurismäen elokuva "Leningrad Cowboys Go America" näkee ensi-iltansa perjantaina, marrask. 2. p:nä Angelika Film Center'ssä. Elokuvateatteri sijaitsee Greenwich Villagessa Houston ja Mercer Streetien kulmauksessa. Lisätietoja saa numerosta (212) 995-2000.

Orion Classicsin levytyksessä elokuva tulee lähiaikoina parinkymmenen elokuvateatterin ohjelmistoon kautta USA:n.

The Christian Science Monitor sanomalehden elokuvakriitikko David Sterret pitää "Leningrad Cowboys":ia hauskimpana kaikista näkemistään elokuvista.

Sanomalehti
aina ajan tasalla

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Polttoöljyä
Recapping

Commerce Ave.
DANIELSON, CT.

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

The Robert H. Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Central Village
Tel. 774-3284 Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220
In continuous service to the community since 1849

Kuolleita

Jean Cory

FITCHBURG, MA - Jean C. (Chapman) Cory, 62, 276 Elm St., kuoli lokak. 23, 1990 lyhyen sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt toukok. 15, 1928 Cincinnati, OH:ssa Henry G. ja Margaret (Hunt) Chapmanin tyttärenä. Hän sai päästötodistuksen Bates Collegesta Mainesta 1952.

Edesmennyt palveli aviomiehensä kanssa seurakunnissa Kansas City, MO:ssa, Rapid City, SD, Rochester, NH ja Rowley, Granby ja Royalston, MA ennen kuin saapuivat Fitchburgiin kaksi vuotta sitten.

Hän kuului Elm St. Lähetysseurakuntaan, jonka pastori hänen aviomiehensä George L. Cory palvelee. Pariskunta juhli 39-vuotishääpäiväänsä elokuussa.

Kaipaamaan jäi aviopuolison lisäksi poika Bruce A. Cory, Rochester, NH; tyttäret Margaret "Midge" Sheldon ja Joanna "Jody" Conley, kumpikin Kansas City, MO:ssa; isänsä, kaksi veljeä ja sisko sekä seitsemän lastenlasta.

Hautajaiset pidettiin Elm St. Lähetysseurakunnassa, 264 Elm St., pastori Coryn ja pastori Richard O. Sparrow'n toimittamissa siunauksen.

Hautaustoimisto Sawyer-Miller, 129 Elm St., huolehti hautauksesta.

Kukien asemasta vainajaa voi muistaa lahjoituksin Elm St. Lähetyskirkon hymnirahaston hyväksi. Osoite: 264 Elm St., Fitchburg, MA 01420.

Smith Funeral Home, Inc.
Elden E. Bjurling
Steven A. Palmer
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle
85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

LuWana Matson

DEXTER, ME - LuWana F. Matson, 66, kuoli lokak. 9, 1990 Dover-Foxcroftin sairaalassa.

Edesmennyt oli Fitchburg, MA:ssa syntyneen ja kasvaneen Kenneth Matsonin vaimo. Pariskunta lapsineen oli reissanut maailman valtameriä 16 vuotta ennen kuin päätti palata maaneläjäksi 1982.

Kaipaamaan jäi aviomies Kenneth Matson; poika Mark Matson, Placerville, CA; tyttäret Gloria Siefkes, Great Bend, KS ja Galyn Haake, Carlsbad, NM; poikapuolet Eric Matson, Auburn, CA ja Herbert Matson, Bouse, AZ; veli Paul Adams, Ephrata, WA; siskot Helen Sechrist, North Salt Lake, UT, ja Joann Murray, Pocatello, ID; 14 lastenlasta useita sisarusten lapsia.

Hautaus tapahtui Logan, UT:ssa.

Suomi College on julkaissut 187-sivuisen kirjan "The Way It Was", "Memories of the Suomi Synod." (Niinhän se oli, suomisynodilaisten muistelmia). Toimituksen hoiti kansleri Ralph J. Jalkanen, entinen presidentti. Kirja on englanniksi.

Kaikkiaan 19 kirjoittajaa kirjoittivat 21 artikkelia.

Kirjoittajat ovat suomisynodilaisten muistelmia.

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

25 vuotta sitten

Lokak. 28, 1965

Lehdessä oli runsaasti Suomen Ylioppilaskuoron Amerikan kiertuetta koskevia kirjoituksia. Niitten mukaan kuoro oli pidetty ja sai erittäin lämpimän vastaanoton. Kuoron johtajana toimi Ensti Pohjola.

Lokak. 30

Norwood, MA:ssa kuultiin Vietnamsissa sotineen luutnantti Kenneth Eklundin kirjoittaneen vanhemmilleen Anna ja Oiva Eklundille kaivaneensa kuivaa leipää ja silliä. Vanhemmat tietysti lähettivät pojalleen tämän herkkuja. Kiitoskirjeessään Kenneth mainitsi, että "heillä oli todelliset juhlat kun popsivat noita poikavuosien suomalaiskodin herkkuja, joita ei saa armeijassa Vietnamin rämeikköjen

ympäroimänä."

Hertta Odell Voluntown, CT:sta kertoi kotikylänsä saaneen uuden kadun nimeltä, Wilson Road, Oskari Wilsonin "name sake". Hän kertoi, että kadun varrella asuvat "Laurilat, Kiiskiset, Strömbergit ja joku viikinkiperhe ja tien toisella puolella Hackliinit ja Sihvoset."

Marrask. 2

New Yorkin Suomalaiset Naisvoimistelijat valmistautivat viettämään 31. vuosijuhlaansa. Toivomuksena oli, että kaikki paikkakunnan suomalaiset rientäisivät viettämään sunnuntai-iltapäivää heidän seurassaan.

50 vuotta sitten

Lokak. 28, 1940

Suomalaisten teollisuustyö-

läisten I.W.W. omistama Tarmo Club nimellä tunnettu poikatalo, 2036 Fifth Avenue, 125 ja 126 katujen kulmassa New York Cityssä, joutui myynnin kautta uusille omistajille.

Lehden mukaan Tarmo klubin talo, Harlemin poikatalo "oli suomalaisten teollisuustyöläisten kokoontumispaikka, jossa he viettivät monta hupaisaa hetkeä, iltamia, puhe- ja kokoustilaisuuksia."

Lokak. 30

Fitchburgin uutisissa kerrottiin Eero Toivarin, viipurilaisen nuoren miehen, puhuvan Saiman talossa Saiman sekakuoron järjestämässä Suomen orpojen avustustilaisuudessa. Toivarin sanottiin olleen Viipuria puolustamassa "ryssiä vastaan aivan viime tintaan asti. Vasta sitten, kun rauha julistettiin, hän monien muiden kanssa laski aseensa alas."

Marrask. 1

Nestor Koskela Templeton, MA:sta etsii "tottuneita halonhakkaajia" hyvään metsään. Palkkalupauksena oli kaksi dollaria koordilta.

75 vuotta sitten

Lokak. 28, 1915

Fitchburgin uutisissa mainittiin J. H. Karvosen saaneen tiedon Massan valtion kuvernöörin virastolta, että hänet on nimitetty rauhantuomariksi (Justice of Peace) ja yleiseksi notaariksi (Notary Public).

Lokak. 29

Monessen, PA:ssa toimivan s.s. osaston näytelmäseuran kerrottiin pyytäneen Raivaajan lukijoita lainaamaan peuran, suden tai karhun taljoja käytettäväksi "Elinan surma" näytelmässä.

Marrask. 2.

Newberry, MI:ssa oltiin valmistautumassa uuden suomalaishallin avajaisiin. Kirjeenvaihtaja "Vihtahousu" kehotti kaikkia lähistön asukkaita saapumaan paikalle, koska luvassa oli "paljon sellaista, jota ei ennen ole Newberryssä kuultu eikä nähty."

Suomi College julkaissut kirjan "The Way It Was"

"Memories of the Suomi Synod"

tilaisia, 12 pappia, viisi maallikkonaista, ja kaksi miestä. He kertovat hauskoja ja harvita muistelmia synodin vuosilta.

Kirjoittajat ovat: Ralph J. Jalkanen, Olaf Rankinen, Walter Werronen, Martin Saaren, Tom Kuusisto, Rudolph Kempainen, Les Niemi, Bernhard Hillilä, Isabel Mäki, Taito T. Kantonen, Raymond Wargelin, Viljo A. Puotinen, Jacob W. Heikkinen, Ruth-Esther Hillilä, David Halkola, Bertha Simi Collar, Russell Parta, Pearl Jalkanen ja Esther Hillilä.

Kirjoittajat muistelevat ta-

pahtumia ja tilanteita, joita lukiessaan lukija purskahtaa hilpeään nauruun, tai herää kunnioittamaan amerikkansuomalaisten uskonto- ja kulttuuriperinnettä.

Osa jutuista kerrottiin Suomi Collegen Festissä pari vuotta sitten. Nyt ne on kirjoitettu, korjattu ja lisäyksiin julkaistu. Kirjaa tarjottiin hiljan FinnFestissä ja Suomi Konferenssin 100-vuotisjuhlassa.

The Way It Was -kirjaa voitte tilata postitse tai ostaa suoraan Suomi College kirjakaupasta, Hancock, MI 49930.

Mack Stephenson Funeral Home

1004 S. DIXIE HWY. - LANTANA, FL 33462

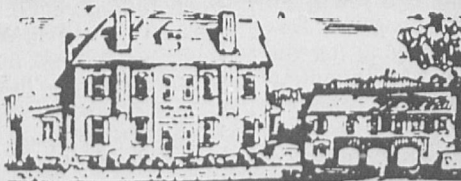
Tel. 582-4124

David Jarvi

Funeral Director

Puhumme Suomea

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director

Phone All Branches 345-6778

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA

Hautatoimituksia
vuodesta 1896

The Finnish-American

RAIVAAJA

Kaleva holds 44th Grand Lodge Convention

The successful 44th Kaleva Convention of the Knights and Ladies of Kaleva was held in Virginia, Minnesota, from July 20 to 25, 1990.

Opening day was spent at Ironworld Finnish Ethnic Days, Chisholm, MN, enjoying outstanding Finnish entertainers, Finnish craft demonstrations, foods and Mojakka Cook-off. This celebration takes place annually.

Opening flag ceremony was held in front of Kaleva Hall, Virginia. The U. S., Canadian, and Finnish flags were raised to fly from the balcony of Kaleva Hall for the duration of the convention.

The business meetings took place in the Kaleva Hall, which is registered as an historic site on both state and national registries.

Much renovation has been done on Kaleva Hall to preserve its historical beauty to help preserve the Finnish heritage of "Finntown" Virginia, Minnesota.

Grand Lodge officers were elected for two year terms as follows:

Knights

Heikki Lahtinen, G. E., Thunder Bay, Ont., CANADA; Markku Kuokkanen, G. F. B., Fitchburg, Mass.; John Leivo, G. S. B., Paines-

ville, OH; Eric Salonen, G. H., New York, NY; Thomas P. Lund, G. T., Fitchburg, Mass.; Ronald LaCourt, G. A., Rochester, MI; Norman A. Moilanen, G. C., Canoga Park, CA; Veijo Epäily, G. S., Maynard, Mass.; Tauno Alasimi, G. St., Ishpeming, MI; Jaak-

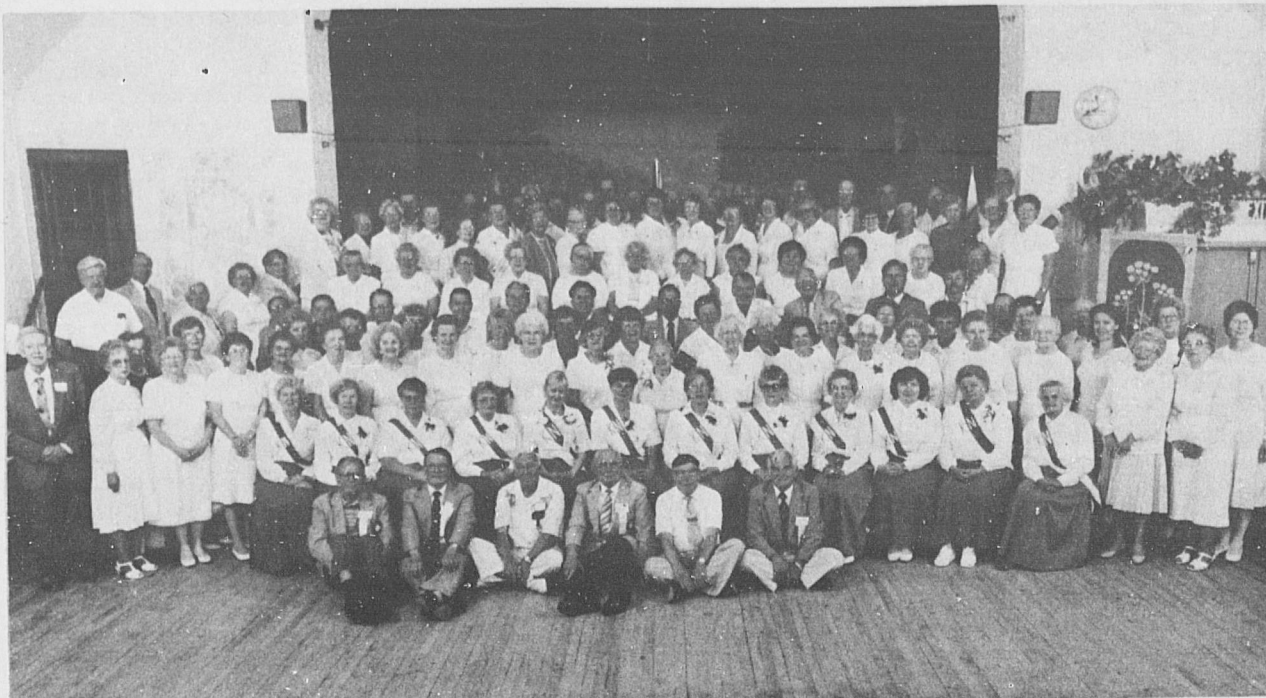
ko Kotkavuori, G. B. A., Lake Worth, FL; Robert Kero, G. W., Roberts, MT; Brant R. Lindquist, G. St., Duluth, MN; Robert W. Erickson, G. Tr., Royal Oak, MI; Eli Ranta, G. Tr., Gilbert, MN; and Alfons Ukkonen, G. Tr., Hypoluxo, FL.

Ladies

Sirkka Liisa Ayoub, Y. Kaits, Fitchburg, Mass.; Aili Leivo, Y. E., Painesville, OH; Eila Ikonen, YNE, Virginia, MN; Elaine Ahlgren, Y. Kirj., Duluth, MN; Merna Kess, Y.R. H., Ely, MN; Vieno Ware, Y. Ver., Maynard, Mass.; Helena

Perttu, Astoria, OR; Karen Kiviluoma, Y. Ohj., Makinen, MI; Carol Hyrkas, Y. Var., Northville, MI; Taimi Ukkonen, Y. U. N., Hypoluxo, FL; Liisa Lahtinen, Y. U. N., Thunder Bay, Ont., CANADA; and Aili Alasimi, Y. K. H., Ishpeming, MI

M. K.

VIRGINIA, MN -- Kaleva Knights and Ladies from the U. S. and Canada pose for a photograph in historic Kaleva Hall during the 44th Grand Lodge Convention in July.

Photo courtesy of Martha Kuokkanen

Finnish Names in the News

by Roy Helander

The media has recently had stories on several Finnish and Finnish American artists that might be worth repeating for our readers.

The *Boston Globe's* Richard Buell extolled a recording by Garrick Ohlsson with the San Francisco Symphony under Herbert Blomstedt of Charles Wuorinen's Piano Concerto No. 3 (1984).

He says that "Worinen (born 1938) has had a reputation as one of the very brightest and most uncompromising American composers of his generation. Some of his music makes a rather ferocious impression... (but) ... you could always sense a nervous inventiveness in there, an adrenalin-drenched quality, perhaps a cage being rattled."

The Piano Concerto "is wholly original... a kind of a bow-wow showpiece. Restless music this certainly is, but purposeful and clearheaded music as well."

The film maker Aki Kaurismäki was hailed as "a talent of international importance" by Vincent Canby of the *New York Times*.

He describes the two films presented at the New York Film Festival ("The Match Factory Girl" and "I Hired a Contract Killer") as "short, but incredibly efficient."

"His characters do what they have to do and move on. No introspection here, and no subsidiary plots. The films aren't pretty, being set mostly in gritty, hopeless-looking working-class milieus... there is nothing that could be called scenery only

spaces that are sometimes examined by the camera before a character arrives or after he has left... display few emotions, yet they're funny."

"Though Mr. Kaurismäki's films are comedies, that's no guarantee that everything comes out all right in the end, at least in the ordinary sense... a thoroughly integrated style."

Let's hope that some of his works will be released for distribution here in the United States soon.

Did you happen to see the two part series on Scandinavia on PBS's "Nature" program?

Although Finland was not included, the geography and flora and fauna of Sweden and Norway are in some ways similar. The formation of the countless lakes by the receding ice cap as well as the shocking pictures on the pollution in the surprisingly shallow Baltic Sea were points of particular interest to me.

I also learned what the cloud-berry plant looks like and was introduced to several birds and fish whose names appear in literature but whose physical qualities up to now were only figments of my imagination. Watch for repeats of the program in your area.

Finally, there is a young actress, Devon Sorvari of Boxborough, MA, playing the title role in "Alice in Wonderland" at the Wheelock Family Theatre in Boston. Devon has been an Equity actress since the age of 11 and last year played Anne in "Anne of Green Gables" at the same theatre.

Unique winter events abound in Finland

NEW YORK, NY - Finland, the land of a thousand festivals, features a full line-up of winter events to suit all interests and tastes. From a three day jazz concert to international ski races, Finland's winter celebrations offer excitement and adventure for everyone.

Highlights of the 1990/91 winter season include:

Snow-melting Jazz and Cool Classics

Finland kicks off its winter musical festivals with the opening of the opera and theatre season in Helsinki. Running from September through May, regular performances are held at the Finnish National Theatre, Swedish Theatre and Finnish National Opera houses.

Helsinki's Philharmonic Orchestra also performs regular concerts in Finlandia Hall.

Jazz lovers can celebrate winter in Inari at the annual **Kaamosjazz Festival**. During November 23-25, 1990, this quaint village in the northern tip of Lapland, known for its gold-panning adventures and breath-

taking fells, heats up with three days of music and merriment.

Oulu, at the gateway to Finnish Lapland, will once again host the **Oulu Music Festival**, February 21-28, 1991. The theme for this year's series of concerts and opera festivals, "Mozart and American Music of the 1980's," promises to provide an uncommon blend of musical styles.

Sports With an Icy Twist

On February 16, 1991, thousands of contestants - novices and experts alike - will participate in the **Finlandia Ski Race**, the annual cross-country skiing event in Finland's southern lake district. The race begins on a frozen lake in the town of Hämeenlinna and ends almost 47 miles later in the winter sports center of Lahti.

Dedicated golfers who believe that weather is no excuse for not hitting the green will enjoy the annual **Santa Claus Arctic Golf Tournament**. From March 16 to 18, 1991, this three day ice golf tournament in Rovaniemi, the capital of Finnish

Lapland, is played according to rules of the Royal and Ancient Golf Club of St. Andrews with some local winter adaptations.

Winter Fun: Finnish Style

Art lovers and spectators gather each year to frolic in the snow and watch teams from countries around the world compete at the **International Snow Sculpture Competition** in Savonlinna, February 21-24, 1991. The contest, organized by UNICEF, The Finnish Ski Track Association and the Finnish Tourist Board, takes place within the walls of the 300-year old Olavinlinna Castle, home of the annual world-renowned opera festival. Sculpture is judged on its artistic value, originality and functionality as a game for children. Previous contest winners have included a snow temple, giant shoes and a whale.

March through early April, adventurous travelers to Lapland can witness special treats found only in this snowy wilderness - reindeer competitions. The contests begin in Rovaniemi with "Kultakelloajot," a **Reindeer Driving Competition**. In April, travelers looking to extend their winter fun can join the Finns in Inari, almost 150 miles above the Arctic Circle, for "Porokuninkuus-ravit," the annual **Premier Reindeer Race**.

For more information about these, other winter events and winter 90/91 tour packages to Finland, contact the Finnish Tourist Board, 655 Third Avenue, New York, NY 10017, 212-949-2333.

**Finland Foundation
New York Metropolitan Chapter****November meeting**

There will be a meeting of the Finlandia Foundation at Central Presbyterian Church, Park Avenue & 64th Street in Manhattan, November 9, 1990, 8 p.m.

The program for this meeting will include a song recital by the soprano Terrell Soler.

Ms. Soler has been a frequent guest soloist on radio and television and recently completed a successful engagement at Eleo-

nora's Supper Club.

The title for Ms. Soler's program is "Romantic Arias and Lovesongs." She will be accompanied at the piano by Mr. George Malloy.

All are welcome to attend the meeting. Refreshments will be served at the conclusion of the scheduled program.

For Finlandia,
Lee Alperin

Kenttä Hall

October 25 there was a group from Finland. They were the *Kortejärveläinen Ohjelmaryhmä* and they had 42 people in their group. Two accordionists, two play horns and one plays the guitar.

I reported last time that Veikko Jarvi and Carl Marks were elected as alternates to the Finnish American Rest Home. I neglected to say that Reino Laine and Aulis Aho are the delegates proper from Kenttä Hall and have been duly elected.

Kenttä Hall was represented at the 20th anniversary program Saturday, the 20th, by our chairman Reino Laine, and by Leo Jaakkola and Janet Kivi. Leo played the viola with Janet on the piano.

Reino Laine made the welcoming speech at the anniversary celebration at the Rest Home. Reino is chairman of the Board of Directors at the Rest Home.

Veikko Jarvi was recognized and applauded because his father Ed Jarvi and Dr. Suominen, too, was one of the two people who were the first to say that there should be a home for the aged in Lake Worth and they

said to start building it. Veikko serves as an alternate delegate from Kenttä Hall.

We are having a FinnFest USA '91 in Lake Worth in April. It will last four days, from April 4 through the 7th. There has been a lot of work done already and much interest has been shown by many.

Kenttä Hall is helping out in many ways. We are renting the hall for the festivities on two nights, Friday and Saturday. The pea soup that is served every year will be made at our hall and we are putting an ad in their booklet.

On Saturday night, October 27, there was a dance with Jorma Wuorinen playing his accordion.

Our first program of this season was held on Sunday, Oct. 28 and Janet Kivi was the chairperson. The program had a Hall-o-we'en theme with witches and spiders and the choir sang. Jorma played for dancing after the program.

I hope all of you have fun on Hall-o-we'en and I hope the children get lots of candy.

Vera Marks

Sauna tattoo is taboo

You can get arrested for sporting a tattoo in a sauna.

Where? In Finland? Let's hope not!

But it has happened in South Korea, according to a news item:

"Four tattooed South Korean

men have been arrested for making people 'disgusted,' reports the *Korea Herald* newspaper. The four, whose tattoos include dragons, snakes, eagles and roses, were accused of causing other bathers to have bad feelings at a hotel sauna.

"They each face three to 29 days in jail."

What would these squeamish patrons have done if they'd seen others beating themselves with *vihtas* or *vastas* in the time-hallowed Finnish sauna custom of using birch-leaf whisks?

Our *vihta* users might have found themselves handcuffed for allegedly engaging in sordid acts of self-inflicted sado-masochism.

Disgusting!

Harri Siitonen

Sports roundup

Finn silver medalist in wrestling

Harri Koskela of Finland took a silver medal in the Greco-Roman World Wrestling Championships in Rome on Oct. 20.

Koskela was defeated for the 198-lb. title by Mark Bullmann of Germany, 3-0.

Harri Siitonen

105!

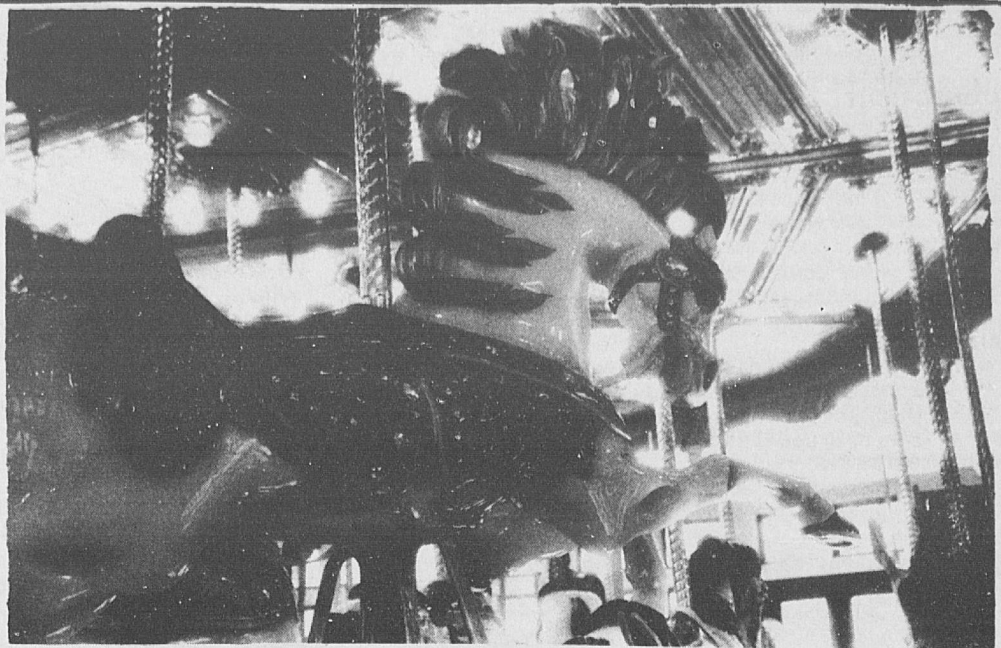
Yes, five new subscribers since last week's paper!

But we must pick up the pace. Use the coupon on the right to get someone to subscribe. If you send it in, then you're eligible for the drawing. If they send it in, then their name goes in the barrel.

Remember folks, this is your paper. It's not operated for private gain. The only way that RAIVAAJA can continue to improve is with your help.

It's up to all of us to work to make RAIVAAJA the best Finnish American newspaper!

RAIVAAJAN KONTTORI

PROVIDENCE, RI -- The above photograph is from an exhibit entitled "Facets of the Jewel -- Photographs of Roger Williams Park" by Marlene Wisuri-Aho of this city. The exhibit opened at the Museum of Natural History, Roger Williams Park, on Oct. 27 and will continue to March 10, 1991. Museum hours are Tuesday-Friday, 10 a.m.-4 p.m.; and Saturday-Sunday, 11 a.m.-4 p.m.

The sad story of Finnish literary export

The publication of Finnish literature in the United States is a sad story. Bad errors can be found in the translations, there is little demand for the books, and reviews, if they appear, are negative.

This in brief is the sad story of the journey of Finnish literature to the new world as told by Yale University Professor George C. Schoolfield.

Schoolfield has investigated the subject thoroughly and it was explored further at a seminar held in conjunction with the Turku Book Fair.

Schoolfield's findings are not restricted to Finland, for Scandinavian books often suffer the same fate in the United States. Nordic literature is not considered interesting.

Only a Crisis or Hollywood Can Help

Nevertheless valiant work to get books published has been done for a long time, and is still being done, from the publication of Johannes Linnankoski's *Laulu tulipunaista kukasta* to Märta Tikkanen's *Puhahilkka*.

According to Schoolfield, the wretched truth is that in order to

become interesting, Finland would need a crisis that attracts the world's attention, or the help of Hollywood.

A national catastrophe along the lines of those in Ireland, South Africa, or Latin America might help, but who wants that? Another possibility is that Hollywood might make a movie in which Meryl Streep played the leading role as Hella Wuolijoki, or that some renowned travel writer would discover Finland.

Small Markets

Finnish literature is left to a small market in the United States, with some possibilities of success if one is determined.

Examples were given by Richard Impola, a retired New York State University professor of literature, who has translated Finnish literature into English for seven years.

Impola has also been involved in stimulating activity among translators, who meet annually at the FinnFest happening. There were only twenty translators at the first gathering; now there are sixty. [Actual original wording: "We began with twenty members; now we have over sixty.]

Along with other difficulties, translators find themselves forced to explain the special quality of Finnish literature to publishers - a realistic narrative style which often causes them to reject Finnish literature.

In spite of the difficulties facing the export of Finnish literature, activity will not end with the Turku meeting - on the contrary, the meetings will continue at two-year intervals.

After the conference was over, John O. Virtanen, who worked to organize it, threw out a suggestion that literature be made available to Finnish-Americans by means of a special book club. From a list of 50,000 addresses, one would be able to find a large enough number of people interested in joining. [Translator's note. Mr. Virtanen was referring to the FinnFest mailing list, and the number he cited was 5,000.]

From the Tampere Aamulehti, September 23, 1990.

Editor's note: JOHN O. VIRTANEN is chairman of the "READ THE KALEVALA" project, for which Raivaaja is the U.S. distributor. Richard Impola is the translator of Kaale Pääntalo's novel *Koillismaa* (Our Daily Bread) which is also available from Raivaaja.

For RAIVAAJA's 85th we are launching a campaign to increase our readership because we know that there are many more people out there who would enjoy the paper. Our goal is 850 NEW subscribers for the 85th! Everyone who gets a NEW order of a 12 month subscription participates in a drawing held at the end of the year. The prizes are \$200, \$100 and \$50. The drawing will take place December 31, 1990. EVERY time you send in a NEW subscription we'll add your name to the drawing pool. So, no more of passing the paper around to a friend, neighbor or relative - get them to subscribe instead! Your own NEW subscription also makes you eligible to participate in the drawing.

Raivaaja Publishing Co., P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600

SUBSCRIPTION COUPON USA 12 mo. \$20.00 Foreign 12 mo. \$24.00

Agent: _____

Address: _____

Subscriber's name: _____

Address: _____

Kalenteri

CALIFORNIA

Nov. 13 - Finnish Brotherhood Chorus benefit dinner, 6 pm, Finnish Brotherhood Hall, 1970 Chestnut st, Berkeley. Social hour, 5 pm; meeting, 7:30 pm.

Dec. 2 - Finland's 73rd Independence Day Celebration, 2 pm, Finnish Brotherhood Hall, Berkeley. Speaker: Deputy Consul General Etti Jaaro from Los Angeles; choral music by Finnish Brotherhood Chorus. Sponsored by United Finnish Kaleva Lodge No. 21.

CONNECTICUT

Nov. 1 - Finnish American Heritage Society meeting, 7:30 p.m., Finnish Hall, Canterbury.

Nov. 5 - Aura Seura meeting, 7:30 p.m., Aura Hall, Voluntown.

Dec. 2 - Finnish Independence Day program, 1 pm, Finnish Hall, Canterbury.

FLORIDA

April 4-7 - FinnFest USA '91, Lake Worth. For more information, write: FinnFest USA '91, P. O. Box 1229, Lake Worth FL 33460.

MAINE

Nov. 18 - Finnish American Heritage Society of Maine meeting, 2 pm, Congregational Church, South Paris. Program: History of the Finnish Cemetery in Harrison. Sale table of Finnish goods and souvenirs.

MASSACHUSETTS

Nov. 2 - Knights of Kaleva Panun Maja No. 24 meeting, 7:30 pm, Kaleva Koti, 107 Mechanic St, Fitchburg. Degrees will be worked.

- Ladies of Kaleva No. 18 meeting, 7:30 pm, Kaleva Koti, 107 Mechanic St, Fitchburg.

Nov. 3 - Fall Mission Festival, 10 am-3 pm, Messiah Lutheran Church, 750 Rindge Rd, Fitchburg. Pannukakku, and coffee available all day; bake sale, hot dogs, vegetables, handicrafts, flowers & more.

- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by Hi-Lites.

Nov. 5 - Finnish Memorial Library open, 7-9 pm, Finnish Cultural Center, Room 205, Hammond Building, Fitchburg State College, Fitchburg.

Nov. 6 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Fellowship Hall, Elm St. Congregational Church, 264 Elm St, Fitchburg.

- Finnish American Society of Cape Cod monthly meeting, 7:30 pm, First Lutheran Church, Rt. 6A, W. Barnstable. Language lessons at 7:30 pm; silent auction after the meeting.

Nov. 10 - Planning meeting for 1992 celebrations of the 75th anniversary of Finnish Independence, 1 pm, Messiah Lutheran Church, 750 Rindge Rd, Fitchburg.

- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Honkala. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Nov. 11 - FACS annual turkey dinner & social, 1 pm, Saima Park, Fitchburg. Reservations a must! Contact Ruth Holm, 508-345-5423. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Nov. 12 - Finnish Memorial Library open, 7-9 pm, Finnish Cultural Center, Fitchburg State College, Fitchburg.

Nov. 13 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St. Congregational Church, Fitchburg.

Nov. 14 - Meeting of the Central Committee of Finnish organizations and churches, 7 pm, Saima Park, Fitchburg.

Nov. 17 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Nov. 18 - Dance, 3-6 pm, Saima Park, Fitchburg. Music by John Chambers & Friends. Scandinavian couple dancing lessons, 3-3:30. Sponsored by Revontulet.

NEW YORK

Oct. 16--Nov. 17 - Paintings by Osmo Rauhala, Stuart Levy Gallery, 415 West Broadway, New York. Hours, Tues-Sat. 10 am-6 pm. Tel: 212-941-0009.

Nov. 2 - Aki Kaurismäki's movie "Leningrad Cowboys Go America" opens at Angelika Film Center, Houston & Mercer St., New York. For more info: 212-995-2000.

Nov. 9 - Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter meeting, 8 pm, Central Presbyterian Church, Park Ave & 64th St, Manhattan. Program: Soprano Terrell Soler sings "Romantic Arias and Lovesongs."

Nov. 14 - New York Debut of baritone Jaakko Kortekangas, accompanied by pianist Ilkka Paananen, 8 pm, Merkin Concert Hall, Abraham Goodman House, 129 West 67th St, New York. Box office: 212-362-8719. Sponsored by Finlandia Foundation N. Y. Metro. Chapter

OREGON

Nov. 8 - Finnish-American Historical Society of the West general membership meeting, 7:30 pm, Nobel Lodge, 6225 N. E. Stanton, Portland.

RHODE ISLAND

Oct. 27 - March 10 - Exhibit: "Facets of the Jewel - Photographs of Roger Williams Park" by Marlene Wisuri-Aho, Museum of Natural History, Roger Williams Park, Providence. Museum hours: Tuesday-Friday, 10 am-4 pm; Saturday-Sunday, 11 am-4 pm.

WASHINGTON, D.C.

Nov. 18 - Concert in Celebration of the 125th anniversary of the Birth of Jean Sibelius (1865-1957), 2 pm, Kennedy Center Concert Hall. Paul Hill Chorale and Orchestra performing the Washington premiere of Sibelius' *Kullervo Symphony* Opus 7 (1892) and choral works by other Finnish composers. Finnish guest soloists Monica Groop, soprano, and Sauli Tiilikainen, baritone. For further information and tickets, contact the Paul Hill Chorale at 202-364-4321.

All programs subject to change

Finnish American Club of Saima

Saima Park • Fitchburg, Mass.

Hi-Lites; Dec. 8, Honkala; Dec. 15, D. Wells Duo.

Work party

A dedicated group came to prepare the park for winter and to clean and paint.

The SAUNA was stained and the necessary exterior repairs made.

The rest rooms by the lower building were painted, and the windows repaired.

At the upper building, the kitchen was thoroughly cleaned, stove and all.

The rest rooms received a real fall cleaning.

You should see the nice pile of wood that has been cut and is ready to keep the building warm this winter. THANKS, GEORGE.

In memoriam:

Toivo Hannula

Corrections

Miriam Orava's name was omitted from the Oct. refreshment committee.

Tori '90: The Bakery Table was omitted from the listing in the Oct. Newsletter. They also sold all their wares.

Sorry.

Tarmo Hannula

Turkey dinner

The Finnish American Club of Saima annual turkey dinner and social will be at Saima Park on Sunday, Nov. 11, at 1:00 p.m.

There will be a variety of pies for dessert.

The dinner is by the FACS board of directors.

Reservations are required.

Contact Ruth Holm, 508-345-5423.

Games for cash and turkeys following the dinner.

Christmas party

The FACS Christmas Party will be at Saima Park on Sunday, December 9.

A Potluck Dinner will begin at 1 p.m. All welcome. Bring a dish for the table. *Hauskaa hyvässä seurassa.*

Saima Park

Many words of praise were heard during the Summer Festival and the TORI '90 about the

great improvements that have been made at SAIMA PARK MORE ARE COMING !!

The FACS NEWSLETTER has many times expressed the need to develop Saima Park, both as a place to enjoy our heritage, and into a memorial to all of FINNISH HERITAGE... It is getting late... It is time to circle the wagons. All of us are needed to make the push forward.

Christmas time is coming... a time for giving... On your list include a gift to Saima Park.

Your gift, large or small will help us to speed up all the projects we have planned.

Send your donation to: Finnish American Club of Saima Inc., P.O. Box 30, Fitchburg, MA 01420. Make checks payable to Finnish American Club of Saima Inc.

Dances

Nov. 3, Hi-Lites; Nov. 10, Honkala; Nov. 17, Hi-Lites; Dec. 1,

Fitchburg, MA

Memorial Committee meets

The Finnish Memorial Committee met on October 25 at the Kaleva Koti and elected a subcommittee which will prepare by-laws and nominate a slate of officers to be voted on at a meeting of the Committee scheduled for January 17, 1991.

Karl Makela, of Holden, opened the meeting after Committee General Chairman Eino E. Niinimäki let Makela take the chair because Makela had issued the call for the meeting.

After a moment of silence for departed Committee members, there was a general discussion of the purposes and procedures of the Committee.

A letter from the Committee's Honorary Chairman Consul Edwin E. Kaarela was read since he was unable to attend the meeting.

In this letter he suggested that a subcommittee be elected to do the following:

"1. Select a slate of officers

and directors to be voted upon at a future date.

"2. Prepare a proposed set of objectives and operating by-laws for the Memorial Committee.

"3. Establish a date in the future and give appropriate notices, for a meeting to vote on the committee's presentations."

After the suggestions in this letter and other matters were discussed, a motion was passed that a subcommittee of five - Karl Makela, Armas Kaukoranta, Barry Heiniluoma, Don Mattson, and Jonathan Ratila - was elected to prepare by-laws for the Memorial Committee and select a slate of officers and trustees.

The by-laws and slate of officers and trustees will be voted on at a meeting of the Committee scheduled for 7:30 p.m. Thursday, January 17, 1990, at the Kaleva Koti.

If anyone has any comments or suggestions concerning the preparation of by-laws for the Memorial Committee, please contact any of the subcommittee members listed above as

soon as possible.

Attending the Committee meeting in addition to those mentioned above was Committee Secretary Rudy Lahti and Barbara Kaukoranta.

The Finnish Memorial Fund currently stands at just over \$9,000.

★ ★ ★

Former Workers' Credit Union Chairman of the Board Herber G. Laakso is home from the hospital recuperating from surgery to remove an aneurism.

★ ★ ★

CORRECTION!

Contrary to information received earlier, the Finnish American Club of Saima does not have a meeting scheduled for 1 p.m. at Saima Park on November 4 for the purpose of planning events in celebration of Finland's 75th anniversary of independence in 1992.

MEETING NOTICE

Dear Friend of Finland;

As you may know, the year 1992 will be the 75th anniversary of the Independence of Finland. With a view to making it a year-round celebration, I have been asked to initiate a meeting of interested persons and groups in order to discuss and make general plans for this celebration. We hope to include New England wide participation.

Therefore, we have established a meeting date of Saturday, November 10, 1990 at 1:00 o'clock in the afternoon at the meeting rooms of the Messiah Lutheran Church situated at 750 Rindge Road in Fitchburg, Massachusetts. You or representation from your group are especially invited to attend this planning meeting. We will look forward to your attendance and for your most welcome suggestions and comments.

Very truly yours,
Edwin E. Kaarela
Consul
Fitchburg, Mass.

Ylivieskan tyttö pakinoi

Jospa jatkaisi Petroskoin -matkan kuvausta. Toivottavasti alkuosa on ollut jo luetavana teillä.

4. päivä. Sunnuntai 19.8. Aamiainen. Piti ohjelman mukaan mennä Taidemuseoon, mutta ohjelman alku vei pasmat sekaisin. Menimme jälleen Petroskoin luterilaiseen kirkkoon. Sinne oli tullut etelästä toinenkin retkikunta, pappi mukanaan, valitettavasti en saanut tietää tai en muista muuta nimeä papille kuin "Pentti" ristimänimi.

Puhuttelimme pihamaalla sinne saapuneita paikallisia asukkaita. Siivoja-mummo, ihana, pieni, vaatimaton ihminen. Papparainenkin hänellä oli. Sinkkiämpärin kanssa hän siinä arkana liikkui, pyyhkieli kai vielä joitakin rappuja.

• Sanoin Sirkalle ja Leenalle: "Teillä on vielä kahvipaketti, antakaa hänelle"

Olihan se vielä, ja kiitollisena se otettiin vastaan ja pistettiin kainaloon villatakin alle, vähän niin kuin piiloon.

Pian kirkko alkoi täytyä esteistä myöten. Jakelin pikku pakettia ja ehdin vähän keskustellakin. Yritin tunkea kirkon etupuolelle. Kirkko ei ole suuri, Alkuun omakotitalo ja siitä vähän laajennettu, joten tilausta oli valtava. Ilma oli tosin hyvin lämmin niin, että paikalliset asukkaat olivat esteisessä ja ulkopuolella.

Kastettavia oli 29, mukana aikuisia, lapsia, nuoria. Saimme olla kummina. Tytöt Sirkka ja Leena olivat pikku tyttösen kummeina ja minulla oikein nätti 14-vuotias poika Witali. Mummo osasi hyvin kauniisti suomenkielen. Witalin äiti ymmärsi kaiken, mutta ei osannut puhua suomea. Niin alkoi kastotoimitus, yhtä vaikuttava ja liikuttava kuin edellisenä päivänäkin.

Kasteen toimitti se etelän pappi ja nuori petroskoinlainen neitonen tulkitsi venäjäksi. Kaikki eivät osanneet muuta kieltä. Tulikki oli itse niin liikuttunut kääntäessään Jumalan sanan lupauksia ja armon sanoja. Samoin kasteenhetkellä häneltäkin kyynelvet rivivät poskipäille.

Seisoimme kummilapsiemme takana, toivottavasti rukouksin ja hartain pyynnöin, kuten kumminaolo velvoittaa. Siinä sidottiin lujat siteet. Emme olisi voineet uskoa, että näin tärkeän tehtävän saimme.

Lopuksi oli ehtoollisen vietto. Siinä me kaikki koimme yhdessä armopöydän rikkauksien ja perheyhteyden. Istuimme vierekkäin, kummipoikani ja minä. Sattui olemaan ruplia, annoin niitä kumminlahjaksi, en osannut muuta varata, asia tuli niin yllättäen.

Nyt olen jo lähettänyt kirjoja ja pakettia. Lienevätkö saaneet? Ei ole vielä kuulunut mitään.

Katselin kirkossa Maria Kajakavaa, joka istui lähelläni. Tyyneys ja rauha ja varmaankin kiitollisuus täytti tuon paljon kokeneen ystävän sydämen. -että hetkeen on tullu- saa-

daan vapaasti uskoa-vapaasti kokoontua-kastaa-viettää ehtoollista-lukea ja säilyttää raamattuja-hengellisiä kirjoja ja paljon muuta. Ihmeitten aika ei ole ohil!

Jumalanpalveluksen päätyttyä tarjottiin kirkkokahvit, mutta me emme ehtineet odottaa, sillä meitä odotti ruokailu hotellissamme ja pian sen jälkeen lähtö retkelle Kizhin saarelle.

Autossamme lähti monia ystäviä kaupunkiin, myöskin minun kummipoikani, hänen äitinsä ja isoäitinsä kanssa. Heidän kotinsa oli 20 km. päässä, eikä heillä ollut omaa kulkuneuvoa, mahdollisesti olivat jollakin liikennöivällä bussilla tulleet kirkkoon.

Siinä me sitten hyvästelimme. He lupasivat tulla asemalle saattamaan meitä, erikoisesti minua, Witalin kummi.

Ruokailun jälkeen jälleen matkaan. Irina oppaamme tuli jälleen mukaan. Auto lähti viemään meitä laivarantaan. Hauska "vesitaso" odotti rannassa. Siellä oli jo retkeilijöitä vaikka kuinka paljon, toki muitakin kuin meidän porukkaa. Pian olimme ÄÄNISEN AALLOILLA.

Ilma oli aivan ihana ja maisemat kauniita. Monta laivaa tuli ja meni, liikenne oli vilkasta. Tuntemoinen siinä meni, kun olimme perillä.

Ihmisiä liikkui paljon. Suuri kaunis risteilijälaiva seisoi laiturissa, tosi upea. Liikennöi Laatokalle ja pitkin erikoisia kanavia vaikka minne. Tuntui kummalta ajatella, että niin iso laiva pystyi kulkemaan muualla kuin suurella merellä.

Kizhin saarella oli paljon nähtävää. Meille tuli toinenkin opas. Nätti nuori mies, suomenkielen taitoinen, mitenkin muutoin. Saari on noin 7 km. pitkä leveyttäkin sillä on. Aikaisemmin siellä on ollut paljon asutusta. Opas kertoi, ettei tällä hetkellä ole monta asutusta.

Oli tyypillisiä karjalaistaloja. Rikkaan ja vähemmän rikkaan suuria asumuksia, nyt museoina talletettuina. Oli kirkko, jossa oli 22 kupolia. Niitä piti kai alkuunsa olla 24, mutta en muista miten ne kaksi jäi pelistä pois.

Kävelimme kilometrikaupalla. Nuoria miehiä, (poikia) sa-persi joka välissä ja kauppa-sivat jotakin, ei se hääviä tavaraa ollut. Eihän sitä nyt aivan voi ostaa, vaikka kuinka höyli olisi.

Kävin Äänisen rannalla. Katselin selälle ja ajattelin, voiko tämä olla totta? Minä, me seisomme tässä, missä poikamme taistelivat, kokivat kovia, monet viimeisen taistelunsa. Ei riittänyt enään ajatus, tunteetkin sekosivat.

Poimin pieniä kiviä Äänisen rannalta, viedäkseni niitä jollekulle tuliaiseksi koti Suomeen. Niin kiviä Äänisen rannalta!

Nousin siitä lähteäkseni toisten mukaan, eteeni tuli pieni, laiha poika, likainen ja

resuinen, jalassa suuret kumisaappaat, kesä kuumalla. Ajeli iänikuisella polkupyörällä. Ojensi likaisen kätensä, pyysi purukumia ja rahaa.

Voi sentään! Sääliitti. Itkin salaa kävellessäni ryhmämme perään. Olin itsekin jo väsynyt. Pääni oli hirveän kipeä ja kaipasin pientä istumahetkeä.

Kertoivat, että saarella, lähellä laivarantaa on paikka, josta saa kahvia. Sinne kaikki lähtivät. Minunkin jalkani nousi keveämmin. Saimmehan ne kahvit, ei tietenkään sellaista kuin kotona, mutta kumminkin ja nisuakin oli.

Paluumatkalla istuimme laivassa oikein rentoina, levähdystauko oli kaikille tarpeellinen. Lauloimme "Jo karjalan kunnalla..." ja "Laps' olen köyhän kauniin karjalan..." Ei kai meidän kieltämme paljon ymmärretty, mutta mielenkiinnolla kuunneltiin. Äänisen aaltoja emme laulaneet, koimme ne allamme, jota pitkin vesisiipi ihanasti lipui.

Aina sama kiire. Ja taasen. Rantaa päästyämme kiireesti bussiin ja hotelliin hakemaan tavaroita ja jäähyväiset Petroskoille, ystäville kaikelle, niin paljon.

Osa meidän porukastamme oli tällä välin lähtenyt autolamme Leningradiin, meillä kun oli se komea linja-automme mukana perillä asti, kuten ensimmäisessä kirjeessäni kerroin, että jouduimme ohjelmasta poiketen ajamaan Aunuksen läpi Petroskoihin saakka. Toiset halusivat mennä autolla ja niinpäs he olivat jo ajoissa lähteneet, että ehtivät etsimään ruokaa ja yösiijaa "Pietarista."

Bussi vei meidät rautatieasemalle, ihana oppaamme Irina saatteli meidät ja huolehti, että jokaisella oli makuupaikka ja kaikki OK.

Junan lähtöön oli vielä aikaa. Yritin kiertää asemalla ja katsella olivatko minun saattelijani tulleet. En löytänyt heitä. Tuskin he olivat niin kaukaa voineet näin myöhällä (klo 20:40) lähteä.

Autotkin kun saattoivat jäädä tulematta, kun pensa loppui. Näin siellä kävi. Kaikkia jonotettiin. Lienevätkö poloiset aina tienneet, mitä jonotivat?

Sinne jäi Leninin ja Kuusisen komeat patsaat, sinne jäi monta muuta patsasta ja samalla ystävää, tässä lyhyessä ajassa tutuksi tulleet. Halasimme ja kiittelimme ihanaa Irinaamme. Keräsimme hänelle lahjan, annoimme sen pienestä kiitollisuudenosoitukseksi hänelle.

Juna lähti. Se oli pitkä. Matkustajia paljon, turisteja suurin osa, niin luulen. Olimme samassa hytissä Eila Heikkilä, minun ystäväni tästä naapurista ja sukulaistytöt Leena ja Sirkka.

Pian meille tuotiin "saikkaa" ihastuttavalla teelasilla. Saikka oli hyvää. Ei siihen muuta tullut, eikä tarvinnutkaan. Olimme saaneet hotellista mat-

kaeväät. Paksuun harmaaseen paperiin käärittynä voi-leipiä, makkaraa ja juustoa väliissä, sekä limonaadipullojuomaksi.

Tiedättekö mitä? Meitä ihan liikutti tämä evästys. Kun niillä poloilla hotellissakaan ei ollut liaksi ruokaa, niin turisteille laitettiin vankat eväät mukaan! Hyvältä ne maistuivat, sillä jouduimme matkustamaan pitkän yön ja iltaakin vielä oli.

Minä nukuin hyvin koko matkan, toiset olivat valvoineet. Minä kyllä otin pienen murenen jotakin nukuttavaa, sain eräältä ystävältäni. Olen näet melko kranttu nukku-maan.

Lisää matkastamme seuraavalla kerralla. Siihen saakka.

Anna-Liisa Päivärinta

Postimerkit tarroilla kiinni

Suomalaiset pääsevät ensi vuoden helmikuussa kokeilemaan ensimmäistä kertaa tarpostimerkin käyttöä.

Tarraliimaus tulee maakuntakukkien sarjaa jatkavan kymmenen merkin pienoisarkkiin Pohjois-Savon pihjalasta.

Marraskuussa ilmestyy kaksi merkkiä Suomen kemian juhluvuoden kunniaksi. Nämä merkit ovat lähes samanlaiset. Merkkiarkin keskellä kulkee kahden merkin rivistö. Keskustan ja reunimmaisen rivin väliin jää valkoinen palkki. Erot merkkien yksityiskohdissa ja merkkien ryhmitely arkeissa saavat tietyissä oloissa aikaan kolmiulotteiden vaikutelman.

Kaikkiaan manner-Suomessa julkaistaan ensi vuonna 20 merkkiä, kaksi pienoisarkkia ja kaksi postimerkkivihkoa.

Joulutervehdysten aika

Muistattehan Raivaajan joulutervehdykset? Entiseen tuttuun tapaan julkaisemme tänäkin vuonna joulutervehdyksiä lukijoillemme. Tapa on osoittautunut suosituksi ja käteväksi.

Kaikki henkilökohtaiset tervehdykset julkaistaan yhdessä numerossa, jouluk. 12. p:nä. Niiden tulee olla toimituksessamme jouluk. 3.:teen päivään mennessä.

Täyttämällä ja postittamalla oheisen kupongin voitte tervehdiä kaikkia suomalaisia ja amerikansuomalaisia ystäviänne Raivaajan välityksellä. - Toimikaa nopeasti, aika on vähissä!

Joulutervehdyksiä

Tervehdi ystäviäsi jouluna

Raivaajan välityksellä

\$11.00 ilmoitus

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
(Voitte valita myös oman tervehdyksenne)

Toivottaa: Nimi
Osoite

\$5.50 ilmoitus

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Toivottaa: Nimi
Osoite

\$1.50 nimi

\$2.00 nimi ja
osoite

Lähetä tervehdyksesi ensi tilassa osoitteelle:
Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600

Tervehdyksenne tulee olla toimituksessamme jouluk. 3.:teen päivään mennessä. Kaikki yksittäiset tervehdykset julkaistaan jouluk. 12. päivän lehdessä.

Tulevia tilaisuuksia

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontuu tiistaisin klo 2 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg. Kaikki tervetulleita!

Kalevan Naiset kokoontuvat perjantaina, marrask. 2. p:nä klo 7:30 illalla Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg.

Kalevan Ritarit kokoontuvat perjantaina, marrask. 2. p:nä klo 7:30 illalla Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg.

Messiah Lutheran seurakunnan Syyslähetysohjelma lauantaina, marrask. 3. p:nä klo 10:00 aam. - 3:00 ip. Messiah Lutheran kirkossa, 750 Rindge Road, Fitchburg. Pannukakkua ja kahvia koko päivän. Leivonnaisia, vihanneksia, käsitöitä ym. Vapaa veranpaineikkina. Kaikki tervetulleita!

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, marrask. 3. p:nä klo 8-12 yöllä. Hi-Lites takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

Suomalaisjärjestöjen ja kirkkojen Keskuskomitea kokoontuu keskiviikkona, marrask. 14. p:nä klo 7 ill. Saiman Puistossa.

60-vuotias

EAST TEMPLETON, MA - Dick Huhtala, Huhtala Oil Co:n omistaja, täytti 60 vuotta lokakuun 29. p:nä. Myöhästyneet onnittelet päivänsankarille!

Palvelukseen halutaan

Karpenterit tarvitaan. Tehä uusi kellarin ovi. Fiksata thresholdi ynnä muuta. Horri oppia ennen kuin lumi lentää. Worcester (508) 799-4515. Viola Laukkanen.

JOYCE I. HANNULA CFP

Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

IDS AMERICAN INSURANCE SOCIETY

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Fitchburg ja ympäristö

Kultaisen län Kerho

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontui tiistaina, lokak. 23. p:nä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasalissa, 264 Elm St., Fitchburg.

Presidentti Anton Nopasen tervetuliaistoivotusten jälkeen (mitkä viikon tauon jälkeen tuntuivat oikein mukavilta) laulettiin "America" ja "Maamme laulu" Neima Johnsonin säestäessä pianolla.

Vieraat: Helmi Hämäläinen ja Elsie Warren, kumpikin Fitchburgista, toivotettiin myös tervetulleiksi.

Sihteeri Irene Vilakari luki edellisen kokouksen pöytäkirjan, mikä hyväksyttiin yksimielisesti.

Ethel Anttonen kertoi käyneensä katsomassa Birchwoodin hoitokodissa olevia Lina Roikoa, Martha Sulkasta ja Taimi Jokista.

Lempi Tiilikka toi terveisiä Tyyne ja Bill Pajuselta.

"Happy Birthday" laulettiin viikon syntymäpäivänsä kareiden kunniaksi: Sävele Syrjäle (lokak. 15), Hilja Salminen (lokak. 25) ja Meimi Mattson (lokak. 27).

Monet kiitokset seuraaville henkilöille heidän kerholle antamistaan lahjoista: Meimi Mattson - \$10.00 syntymäpäivänsä johdosta ja Ruth Holm - \$10.00.

Kahvipöydän herkuista kiitettiin Miriam Oravaa, Ethel Anttonen, Henni Lappalaista, Lula Björbackaa, Irja Alitaloa, Mr. Nopasta, Mildred Heinoa, Neima Johnsonia ja Kaarina Mäkeä. Heidän leivonnaisensa olivat todella maukkaita!

Mr. Nopanen luki lokakuun 11, 1961 pidetyn ensimmäisen kokouksen pöytäkirjan. Mildred Heino luki Rai-vaajassa olleen artikkelin, mikä kuvasi kerhon 10-vuotisjuhlallisuuksia.

Oli todella mielenkiintoista kuulla kerhon perustamisajasta ja ensimmäisistä toimintavuosista. Ja niin monia tuttuja nimiä!

Mrs. Heino esitteli Wainö Berkiön, joka aloitti ohjelmaosuuden erinomaisella haitarimusiikillaan.

Mamie Lauricella luki mielenkiintoisen tarinan, mitä seurasi Mrs. Anttonen yksinlaulu. Hän säesti myös itseään pianolla.

Mrs. Heino luki useita laihailaskuksia, mitkä ovat tosi hupaisia.

Mr. Nopanen päätti ohjelman yksinlaulullaan Mrs. Johnsonin huolehtiessa säestyksestä.

Lopuksi nautittiin kahvista herkuineen. Tarjoilusta huolehtivat Miriam Orava, Irja Alitalo, Henni Lappalainen, Ethel Anttonen, Kaarina Mäki, Aili Jokinen ja Elsie Warren.

Kirkollisia

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartaus *Hyvät Uutiset* lähetetään joka sunnuntiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 aam. Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan väliaikaisena työntekijänä toimii Erkki Kivi vaimonsa Saara-Liisan kanssa, puh. 345-4264. Kotiosoite: 313 Elm St., 3. kerros, Fitchburg.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina klo 8:30 aam. radiohartaus *New Life* asemalta 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 illalla aikuisten kuoroharjoitus ja viikkoillan hartauttilaisuus.

Messiah Luterilainen seurakunta

Lauantaina, marraskuun 3. Vuotuinen Lähestys-myyjäisjuhla klo 10:00 aam. - klo 3 ip.

Sunnuntaina, marrask. 4. klo 7:15 aam. Suomen kielinen luterilainen tunti WCMX 1000 am. Klo 8:15 Suomen kielinen ehtoollis-jumalanpalvelus. Klo 9:00 Raamatuntutunti. Klo 9:15 korkeakoululaisten Raamatuntutunti. Klo 10:00 'Elders' rukous. Klo 10:30 englanninkielinen jumalanpalvelus.

Klo 4:00 ip. Uuden Englannin alueen luterilaisten kirkkojen yhteinen Uskonpuhdistusjuhla. Saarnaa past. Hintze. Kahvitarjoilu lopuksi. Kaikki tervetulleita!

Jämsän teräsmummo täyttää 101 vuotta

Jämsän vanhin asukas (Tyyne) Tyyni Armiida Krook istuu rauhallisena vuoteensa laidalla vanhainkodissa.

Huomenna tiistaina 21. päivänä elokuuta juhliitaan pitäjän vanhimman asukkaan 101-vuotissyntymäpäivää.

Päivänsankari uhmaa pöytä-änmä tuttua sanontaa "vuosi vanhan vanhentaa". Päällisin puolin teräsmummu on vuodessa vain nuorentunut.

- En ole vuoteen lääkäriä tarvinnut. Terveys on ollut hyvä. Hyvin ovat kaikki vuodet menneet. Vähempi tässä enää maailman tapahtumia viitsi seurata.

Vanhainkodin hoitaja vierestä muistuttaa, miten Tyyne vielä vajaa vuosi sitten kielsi poikaansa vaihtamasta lahjallista dollareita markkiksi, koska vaihtokurssi oli alhaalla.

Keskusteluun sujahtaa silloin tällöin jokunen englanninsana. Ilmeisesti vain vieraan heikko fingskanta ei estä keskustelun käymisen maailmankielellä.

Tyyne Krook muutti monien muiden suomalaisten tapaan 19-vuotiaana Atlantin taa leveämmän leivän hakuun. Kehäramotyttö löysi elämänsä kumpin Karstulasta kotiosin olevan kivityömies Vihtori Krookin. Avioliitto solmittiin Massachusetts'n Fitchburgissa joulukuussa 1910. Vuonna 1922 Krookit muuttivat kahden lapsensa kanssa takaisin Suomeen.

Jämsän vanhainkodin henkilökunnalle Tyyne on jatkuvan ihmetyksen ja ilon aihe.

jatkuu seuraavalla sivulla

Tyyni Armiida Krook

Tyyni Armiida Krook (o.s. Leinonen) syntyi 21.8. 1889 Raahessa Piehingin kylässä, joka silloin lienee kuulunut Haapaveden seurakuntaan. Avioiduttuaan Amerikassa Krook muutti perheineen vuonna 1922 Suomeen Karstulan Vastingin kylään "Onnela" -nimiseen taloon. Mieheensä kuoltua Tyyne Krook muutti 1950-luvun puolivälissä Pihtiputaan Elämänjärvelle ja sieltä pois kansas perheen kera vuonna 1964 Laukaaseen. Jämsään Tyyne Krook muutti vuonna 1965. Viimeiset 11 vuotta hän on asunut Jämsän vanhainkodissa.

ALICE & EUGENE HEIKKILÄ

TERVETULOA YSTÄVÄT

LUNENBURG
FORD • ISUZU

Rte. 2A, Lunenburg 345-1011

NORTH END SUBARU • MAZDA

Rte. 2A, Lunenburg 582-4911

HEIKKILÄ COUNTRY DEALERSHIP

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu

KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO

KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Kalevaiset kokoontuvat ylikokouksensa merkeissä

Kalevan Ritarit ja Naiset koontuivat 44. ylikokouksensa merkeissä menneenä kesänä, heinäk. 20 - 25 päivinä Virginia, Minnesotassa.

Avajaistilaisuus pidettiin Ironworld Finnish Ethnic Days juhlien yhteydessä Chisholm, Minnesotassa. Päivän aikana saatiin seurata erinomaisia suomalaisia esiintyjiä, käsityöläisiä ja nauttia etnisiä herkuja. Majakan keittokilpailuun oli järjestetty. Tätä etnistä juhlaa vietetään vuosittain.

Lippuseremonia toimitettiin Virginian Kaleva haalin edustalla. Yhdysvaltain, Suomen ja Kanadan liput liehuivat haalin parvekkeelta kaikkina kokouspäivinä.

Kaleva haali, mikä luokitellaan historialliseksi paikaksi sekä osavaltiosella että kansallisella tasolla, toimi kokoontumispaikkana.

Kaleva haalia on kunnostettu melkoisesti viime vuosina, jotta sen historiallinen kauneus ei pääsisi katoamaan ja jotta suomalainen perinne säilyisi Virginian "Finntownissa".

Seuraavat ylimajojen virkailijat valittiin kaksivuotiskaudelle:

Ritarit

Heikki Lahtinen, G.E., Thunder Bay, Ont. Kanada; Markku Kuokkanen, G.F.B., Fitchburg, MA; John Leivo, G.S.B., Painesville, OH; Eric Salonen, G.H., New York, NY; Thomas P. Lund, G.T., Fitchburg, MA; Ro-

nald LaCourt, G.A., Rochester, MI; Norman A. Moilanen, G.C., Canoga Park, CA; Veijo Epäily, G.S., Maynard, MA; Tauno Alasimi, G. St., Ishpeming, MI; Jaakko Kotkavuori, G.B.A., Lake Worth, FL; Robert Kero, G.W., Roberts, MT; Brant R.

Lindquist, G. St., Duluth, MN; Robert W. Erickson, G. Tr., Royal Oak, MI; Eli Ranta, G. Tr., Gilbert, MN; Alfons Ukkonen, G. Tr., Hypoluxo, FL.

Naiset

Sirkka-Liisa Ayoub, Y. Kaits, Fitchburg, MA; Aili Leivo, Y.E.,

Painesville, OH; Eila Isonen, YNE, Virginia, MN; Elainen Ahlgren, Y. Kirj., Duluth, MN; Merna Kess, Y.R.H., Ely, MN; Vieno Ware, Y. Ver., Maynard, MA; Helena Perttu, Y. San., Astoria, OR; Karen Kiviluoma, Y. Ohj., Mäkinen, MI; Carol

Hyrkas, Y. Var., Northville, MI; Taimi Ukkonen, Y.U.N., Hypoluxo, FL; Liisa Lahtinen, Y.U.N., Thunder Bay, Ont., Kanada ja Ali Alasimi, Y.K.H., Ishpeming, MI.

Kaleva 1990

JÄMSÄN...

jatkoa edellisluvulta

Monet kymmeniä vuosia nuoremmat talon asukkaat elävät jo täysin omissa maailmoissaan. Tyynen kanssa keskustellessa molemmat puhuvat samasta asiasta. Vain kuulo on alkanut hieman heiketä.

- Virsikirjasta näen vielä lukea. Liikkuminen käy tuen kanssa. Yksin eivät minua päästä kulkemaan. Pitää olla seuralainen. Jos minä kaadun, aina tulee tikkejä. Nopeat olen kyllä paranemaan.

Tyyne Krookin suku juhli teräsmummuaan jo sunnuntaina. Tiistaina on sitten vanhainkodin vuoro. Onnittelukäynnille on jälleen tulossa isokenkäisiä, ainakin kirkkoherra ja sosiaalijohtaja.

Henkilötiedustelu

Suomen New Yorkissa, NY, oleva pääkonsulinvirasto (os. Consulate General of Finland, 380 Madison Avenue, New York, NY 10017 -puh. 212-573-6007) pyytää tietoja seuraavista henkilöistä ja /tai heidän omaisistaan:

ALINEN, Svante s. 1889 k. 1967 Cook/MN; Hilda s. 1892, asunut Brooklynissä/NY. AMPULA, ent. Pyhtilä, Fredrik s. 1861, USA:ssa 1889-1902. ANTTILA, Joonas Asiana s. 1890 Muhos. FRISK, ent. Trube, Maria s. 1907 Pietari. Tytär Karin Mohler asunut Mokenassa/IL. HELLE, ent. Tengström, Juho Leonard s. 1889 k. 1953 Sa-

linas/CA; SAINIO, ent. Tengström, Kustaa Edward s. 1885, USA:han 1909.

HOLMA, Juha Richard s. 1892; puoliso: Anna Louise; asuneet Ohiossa; Kustaa Anton s. 1894.

EKQVIST, ent. Linden, Edit Saima Solange s. 1895, asunut Brooklynissä/NY.

ERIKSSON, Viktor Konstantin s. 1903; Wärner Erik s. 1909.

LINDEN, Axel Xenius Evald ja Erik Fingal Solmu, kuolleet 1916 New York/NY.

LINDEBERG, ent. Lehtimäki, Leena Maria 1. 1937, asunut Floridassa ja Kaliforniassa.

KARPPINEN, Kalle Emil s.

1892 k. 1959; Alma Elisabet, ent. Sankilampi, s. 1892 Oulu k. 1961; asuneet New Yorkissa/NY; SANKILAMPI, Johan Jalmari s. 1901.

MÄKI-PETERSON, ent. Suomumäki, Hilda Serafia s. 1897 Jalasjärvi, asunut Chicagossa/IL.

MARSHALL, Irene; asunut New Yorkissa/NY.

NORDMAN, ent. Lehti, Gustava Vilhelmiina s. 1898. Tytär Salli.

NUUTINEN, Erkki; SAREN, Edwin (James)

RINELL, ent. Rita, Theodor s. 1873 Kälviä.

TAPIO, Anna s. 1880 Kianta.

Syntymäpäivät

Arvo Ylppö

103 vuotta

Suomen lapsilääketieteen isä, arkkiaatri Arvo Ylppö täytti lauantaina, lokakuun 27. päivänä kunnioitettavat 103 vuotta.

EXPERIENCE THE DIFFERENCE HUHTALA OIL CO. MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 44 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

FUEL OIL

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

FINN-GE-NU-I-TY, n., where the
unusual is usual in speciality advertising.

LLOYD K. HANNULA

79 East Rd. • Box 500 • Westminster, MA 01473 • (508)874-0629

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittioita uudistetaan - Talouskoneita, Amana jaakaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Wisuri-Ahon valokuvia näytteillä

PROVIDENCE, RI - Valokuvaaja Marlene Wisuri-Ahon Roger Williams Parkia esitteleviä töitä on esillä Museum of Natural History museossa Roger Williams Parkissa maalisk. 10, 1991 asti.

Museo on avoinna tiistaista perjantaihin klo 10:00 aa. - 4:00 iltap. ja lauantaisin ja sunnuntaisin klo 11:00 aam. - 4 iltapäivällä.

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Juuret Suomessa

Juuret Suomessa 1992 -projekti on saanut runsaasti huomiota joka puolella maailmaa, jonka avulla pyydetään kaikkia ulkosuomalaisia Suomeen viettämään itsenäisyyspäivän 75-vuotisjuhlaa.

Hankkeen alullepanijoita ovat olleet Suomi-Seura, matkailun edistämiskeskus ja Finnair. Yhtenä tavoitteenamme on etsiä ja luoda ulkosuomalaisille sopivia esiintymistilaisuuksia ja kontaktien solmimispaiikkoja.

Suomessa mukaan on tullut satojen eri tapahtumien järjestäjiä, joista osa on jo nyt ilmoittanut haluavansa ulkosuomalaisesiintyjä tilaisuuksiinsa. Monet ovat myös tämentäneet juhliensa päivämäärän vuodelle 1992.

Seuraavassa on lueteltu muutamia sellaisia tapahtumia, jotka ovat valmiit otta-
maan vastaan ulkosuomalaisesiintyjä:

Ilmajoen Musiikkijuhlat, 4. - 14. kesäkuuta 1992, jolloin kantaesityksensä saa suomalainen siirtolaisuusaiheinen ooppera.

Musiikkijuhlat on myös kiinnostunut ulkosuomalaisista musiikkiesityksistä. Lisätietoja voi kysyä Ilmajoen Musiikkijuhlat ry:stä, Kahmankuja 6, 60800 Ilmajoki.

Joensuun Laulujuhlat juhlat itsenäisyyspäivän teemalla 'Suomi 75 soi' 6. - 14. kesäkuuta 1992. Juhlat ovat korkeatasoiset, samoin esiintyjät.

Ulkosuomalaiset laulajat voivat lähettää esiintymistarjouksiaan osoitteella toiminnanjohtaja Tuula Linsiö, Joensuun Laulujuhlat, Koskikatu 1, 80100 Joensuu. Mukaan tulee liittää tietoja esiintyjistä ja kasetti tai video, mikäli sellainen on.

Kuopio Tanssi ja soi -festivaali, 5. - 11. kesäkuuta 1992, haluaa korkeatasoisia klassisen baletin, modernin tanssin, jazztanssin ja tanssiteatterin ammattilaisesiintyjä festivaaleihinsa. Yhteyshenkilö on Kuopio tanssi ja soi -festivaalin toiminnanjohtaja Tanja Rasi, Tulliportinkatu 27, 70100 Kuopio.

Lieksan Vaskiviikot, heinäkuun 25. ja elokuun 2. päivän välisenä aikana 1992, ovat halukkaita tutustumaan vaski- ja puhallintaiteilijoiden ja ryhmien esiintymistarjouksiin.

Ulkosuomalaisyleisö saa 10 prosenttia alennusta pääsylipuista. Lisätietoja saa Lieksan Vaskiviikolta, markkinointipäällikkö Anni Muikku, Koski-Jaakonkatu 4, 81700 Lieksa.

Suomi-Seura r.y.

Tunturien tuulet halutaan valjastaa energiantuotantoon

Suomen tuulisimmat paikat ovat Lapin tunturit, joissa tuulee tutkimuksen mukaan aina niin paljon, että siellä voitaisiin tuottaa energiaa tuulimyllyillä. Kaikkialla muuallakin maailmassa suurimmat tuulennopeudet mitataan vuorten huipuilla.

Tuuliturbiinit jäätyvät kuitenkin kylmässä ja tuotanto kärsii. Valtion teknillinen tutki-

muskeskus aikoo nyt selvittää, miten ongelma saataisiin ratkaistuksi.

Jos tunturituulet valjastetaan Suomessa sähköntuotantoon ja parhaat tuulirannat otetaan käyttöön, Suomessa voitaisiin jauhaa tuulimyllyillä sähköä eurooppalainen tavoite, kymmenen prosenttia energiankäytöstä.

Emmi Jurkka kuollut

Näyttelijä Emmi Jurkka on kuollut. Hän oli syntynyt 1899 Helsingissä. Emmi Jurkka kuului Tuomen kuuluisaan näyttelijäskukuun.

Hän aloitti näyttämisen jo 16-vuotiaana. Hänen uransa oli harvinaisen pitkä ja rikas, hän vaikutti teatterissa yli kuusi vuosikymmentä ja toimi noin kymmenessä teatterissa.

Emmi Jurkka perusti Helsingin pienen huoneteatteri Teatteri Jurkan, jota hän johti kolmisenkymmentä vuotta. Kaikki Emmi Jurkan lapset Vappu, Sakari ja Jussi valitsivat urakseen näyttämön.

Myös kaupan tuotanto on alentunut viime vuoteen verrattuna.

Tuotannon kasvu kääntyi laskuun

Suomen kokonaistuotanto kasvaa enää laimeasti. Heinäkuussa tuotanto kasvoi vajaa kaksi prosenttia viime vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Tuotanto kasvoi viime vuodesta liikenteessä rakentamisessa ja palveluissa. Sen sijaan teollisuuden, maa- ja metsätalouden sekä kaupan tuotanto alentui viime vuodesta, ilmenee Tilastokeskuksen laskemasta kokonaistuotannon kuukausikuvaajasta.

Kuluvan vuoden toista nel-

jännestä koskevasta Tilastokeskuksen tiedoista taas ilmenee, että kokonaistuotanto kasvoi enää yhden prosentin viime vuoden vastaavasta neljänneksestä. Kuluvan vuoden alkuneljänneksellä kasvu oli vielä kaksi prosenttia.

Nopeinta kasvu oli toisella neljänneksellä maataloudessa ja eräissä palveluissa. Tuotanto väheni metsätaloudessa, teollisuudessa, energiahuollossa ja kaupassa. Pääsääntöinen ajoittuminen huhtikuun

hunan vähensi osaltaan tuotantolukua toisella vuosineljänneksellä.

Investoinnit kasvoivat huhti-kesäkuussa yhden prosentin ja kulutusmenot kaksi prosenttia. Rakentamisen kasvuvauhti hidastui selvästi. Keskustulustavaroiden ostot vähenivät, mutta matkustamisen lisäantyi edelleen.

Tuonnin määrä kasvoi lähes 13 prosenttia ja viennin määrä runsaat 12 prosenttia, kertoo Tilastokeskuksesta.

Ahtisaari valtiosihteeriksi

YK:n alipääsihteeriksi **Matti Ahtisaari** (sd) on nimetty Suomen ulkoministeriön kansliapäälliköksi eli alivaltiosihteeriksi. Hän aloittaa työskentelynsä ministeriössä heinäkuun alussa.

Nykyinen valtiosihteeriksi Åke Wihtol jää eläkkeelle helmikuun lopussa.

53-vuotias Ahtisaari on nimetty virkaan erivapaudella, sillä hän ei täytä kansliapäällikön kelpoisuusehtoja. Koulutukseltaan Ahtisaari on kansakoulun opettaja.

Harvinainen kasvi löytyi Nuuksiosta

Espoon Nuuksiosta on löydetty harvinaisen taponlehnikasvin toinen luonnonvarainen esiintymä Suomessa. Ennen tätä havaintoa laji tunnettiin vain kymmenen läänin litissä.

Luonnonsuojelulain nojalla rauhoitetun taponlehden löytöpaikka Nuuksiassa kuuluu valtakunnallisen lehtojensuojeluohjelman kohteisiin.

Pippuriruohokasvien heimon kuuluva taponlehti on lauhkean vyöhykkeen viheräänä talvehtiva kasvilaji, jonka yhtenäisen esiintymisalua ulottuu Baltiaan, Leningradin seuduille sekä Äänisen eteläpuolelle. Erillisesiintymiä on myös Karjalan kannaksella.

KALEVALA ... jatkoa etusivulta

oli valmis 1988.

Samana vuonna hän kävi Suomessa, 87-vuotiaana, ensi kerran sen jälkeen kun lähti Yhdysvaltoihin vuonna 1906. Ja sanoi käydessään:

- Kalevala on ainutkertainen epos. Se kertoo, mitä kansa teki, ei mitä tekivät kuninkaat, ruhtinaat tai ritarit. Siinä voitetaan viisaudella, ei väkivallalla.

Nyt yli 2,000 hänen kääntämänsä ja Björn Landströmin upeasti kuvittamaa Kale-

valaa siirtyi Otavan Keuruun painolaitoksilta Helsinkiin ja edelleen Finnairin DC-10:n ruumaan.

Sieltä se jatkoi New Yorkiin Kennedyn lentokentän kautta Fitchburgiin, sillä Raivaaja toimii Finnish North American Literature Societyn Pohjois-Amerikan asiamiehenä.

Väinämöiset, Ilmariset, lieto Lemminkäiset ja Pohjan akat lensivät amerikalaisiin kouluihin.

Antero Raevuori (Seura)

FINNEXPRESS

**FINNTASTIC GROUP FLIGHTS
FINNAIR SCHEDULED SERVICE
WEEKLY DEPARTURES - WEEKLY RETURNS**

**LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM
NEW YORK \$398 - LOS ANGELES \$498
TORONTO \$725**

RULES AVAILABLE UPON REQUEST

**Money saving tax-free connections
from all other airports in North America
- Business or Pleasure -**

ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD

For reservations contact:

425 Madison Avenue, New York, N.Y. 10017
New address, same location

**Telephones:
212-832-8989 or 800-677-6454**
Puhumme suomea

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Ulkomaisille pankeille sivukonttorioikeudet

Suomen hallitus esittää ulkomaisille pankeille oikeutta perustaa sivukonttoreita Suomeen. Tätä koskeva lakiesitys annettiin eduskunnalle perjantaina.

Muutos lisää ulkomaisten pankkien mielenkiintoa tulla mukaan Suomen pankkimarkkinoille.

Muutoksen jälkeen ulkomainen pankki ei tarvitse suurta alkupääomaa toimintansa aloittamiseen Suomessa. Toisaalta pieni pääoma ei rajoita pankin toimintaa, koska se voi tukeutua emopankkinsa taaseen.

Nykyisin ulkomaisilla pankeilla voi olla Suomessa osakkuus- ja tytäryrityksiä. Suomessa on neljä ulkomaalais-

omistuksessa olevaa liikepankkia: yhdysvaltalainen Citibank, ruotsalainen Nordbanken, ranskalainen Indosuez sekä brittiläinen Midland Montagu.

Vuoden alusta Suomeen on tulossa myös ruotsalainen Svenska Handelsbanken.

Useimmat Suomessa nykyisin toimivat ulkomaiset pankit aikovat muuttaa muotonsa sivukonttorimuotoon.

Hallituksen esityksen mukaan luvan sivukonttorin perustamiseen myöntäisi valtiovarainministeriö.

Suomessa jo toimiville ulkomaalaisomisteisille liikepankeille on tarkoitus antaa mahdollisuus muuttaa toimintansa joustavasti sivukonttorimuotoon.

Elisabeth Rehn:

Naisten maanpuolustuksen koulutus alkuun

Puolustusministeri Elisabeth Rehn (r) vauhdittaa naisten maanpuolustuskoulutusta. Hän kertoi äskettäin Säkylästä, että toimia on nähtävissä viimeistään ensi vuonna.

Rehn muistutti, että Suomen lainsäädäntö ei aseta esteitä naisten osallistumiselle vapaaehtoiseen maanpuolustukseen. Hänen mukaansa ongelmana on koulutusresurssien puute ja se, että naisten taloudellisia ja sosiaalisia etuja ei ole turvattu koulutuksen ajaksi.

Rehnin mielestä on yhteiskunnan edun mukaista ja välttämätöntä, että Suomen kansalaisilla on valmiuksia selviytyä kriisitilanteiden aiheuttamista seuraamuksista. Hän korosti, että valmiudet siihen on mahdollista saavuttaa vain koulutuksen kautta.

Erja Tikka:

Holkerin hallitus on pannut nuoret ahtaalle

Keskustan puoluesihteerin Erja Tikan mukaan erityisesti nuoret ovat joutuneet kärsimään Holkerin hallituksen politiikasta.

Hän kertoi, että hallituksen talouspoliittisista virheistä aiheutunut sietämätön korkotaso jatkuvaan asuntokriisiin yhdistetynä ajaa yhä useamman nuoren täysin toivoton tilanteeseen, jopa henkilökohtaiseen konkurssiin.

Puoluesihteerin Tikka puhui äskettäin Hyrylässä.

Erityisen nuorisotasuntolain valmistelu olisi aiottava viipymättä, Tikka vaati. Hänen kaavailmansa laki velvoittaisi kunnat valtion avustuksella järjestämään asunnon jokaiselle sitä tarvitsevalle 18-30-vuotiaalle.

Tikan mielestä opintotuen kokonaisuudistuksen pitäisi olla osana perusturvauudistusta.

Muotoilulauantai juhli veteraani Ilmari Tapiovaaraa

Suomalaisen huonekalun isä professori Ilmari Tapiovaara, 76, sai tunnustuksen elämäntyöstään, kun Helsingissä vietettiin äskettäin huonekalualan Designer's Saturday -tapahtumaa. Tapiovaaralle myönnettiin tapahtumassa sisustusarkkitehtien SIO:n huonekalupalkinto.

Tapiovaaraa, sisustusarkkitehtien keskeistä esikuvaa ja innoittajaa, juhli yli kuusisataa sisustusarkkitehtiä, muotoilijaa ja arkkitehtiä.

SIO:n huonekalupalkinto on jaettu vuodesta 1982. Se on aiemmin myönnetty vuoden huonekalulle eli yhdelle esineelle tai esinesarjalle.

Tällä kertaa palkittiin kokonainen elämäntyö. "Ilmari Tapiovaara on tuonut runsaasti uusia teknisiä ratkaisuja suomalaisen huonekalusuunnitteluun ja mittavilla sarjoilla nostanut usean tehtaan tuotantolukua", sisustusarkkitehtien SIO:n puheenjohtaja Kirsi Savonen sanoi.

Tapiovaara kuuluu suomalaisen funktionalistisen muotoilun uranuurtajiin. Hänen suunnitteleman huonekalut ovat levinneet miljoonapainoksina ympäri maailmaa.

Huonekaluille omistettuun Designer's Saturday -tapahtumaan osallistui ulkomaisena kunniavieraana japanilainen suunnittelija Toshiyuki Kita. Hän kertoi omasta muotoilijantyöstään, jonka keskeisiin kannattajiin kuuluvat japanilaisen taiteen vuosituhannen perinne ja toisaalta syvä huoli luonnon tuhoutumisesta.

Ilmari Tapiovaara sai palkinnon elämäntyöstään.

Patsaat vaarassa

Paitsi Finlandia-talon seinät, myös Helsingin pronssipatsaat ovat rapistumassa. Ilmansaasteiden vaikutus on näin yllättänyt sekä seinämaakarit että patsaiden kuntotutkijat.

Joidenkin kohdalla tilanne on päässyt jo niin huonoksi, että ne on jouduttu siirtämään korjattaviksi. Tähän ryhmään kuuluvat mm. Helsingin Tähtitorninmäen marmorinen vedenkahlaaja, Paavo Nurmen patsas sekä Nuori hirvi -veistos.

Rauhanpatsas Esteri Helsingin Ehrenströmintien varrella sopisi lisätä tähän joukkoon

murtuneen alaosansa johdosta.

ta.

Japanilaiset ovat vuosituhenten ajan valmistaneet perinteistä riisipaperiansa liottamalla puuta joesta. Sellaista paperia tehdään enää vähän, eivätkä saastuvat joet kelpaa tehtävään. Nämä ovat ongelmia, joita Kitin mielestä muotoilijoiden tulee miettiä.

Kaikkialla maailmassa eletään ratkaisun vuosia. Teollisuus on turvannut elintason, mutta kehittyessään rajusti se on aiheuttanut yhtä aikaa sekä luonnon että perinteen kuoleman.

Omista tuoleistaan, joita siivittää myötätunto istujaa kohtaan, Kita esitteli muun muassa työtuolin. Sen ratkaisu perustuu toisaalta modernin teknologiaan mutta myös ikivanhaan kiinalaiseen tietämykseen akupunktiosta.

Tuoli on muotoiltu niin, että sen akupunktioon perustuva rakenne on omiaan lievittämään kipeytyvää ristiselkää.

Designer's Saturday -tapahtuman järjestivät Helsingissä kymmenen huonekalualan yritystä: Artek, Arsel, Varte, Bitco, Funktio, Inno, Martela, Muurame, Skanno ja Vivero.

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930
Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita.
Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleenmyyjä halutaan

RAIVAAJAN 85-vuotisuuden merkeissä olemme panneet alulle kampanjan tilaajajoukkomme lisäämisestä usealla sadalla. Päämääränämme on 850 UUTTA tilaajaa 85-vuotislahjana! Jokainen UUDEN 12 kk. tilauksen hankkija pääsee osallistumaan vuoden lopulla pidettäviin arpajaisiin. Palkintoina on \$200, \$100 ja \$50. Arvonta taphtuu joulukuun 31, 1990. JOKA kerta kun lähetätte UUDEN tilauksen, laitamme nimenne arpapussiin, josta vedämme voittajat vuoden lopulla. Siis, ei enää lehteä kiertämään kädestä käteen ystävälle, naapurille tai sukulaiselle. Kehottakaa heitä tilaamaan lehti itselleen! Myös oma UUSI tilauksenne osallistuu arvontaan.

Raivaa Publishing Co., P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600

TILAUSLOMAKE USA 12 kk. \$20.00 Ulkomaille 12 kk. \$24.00

Hankkija: _____

Osoite: _____

Tilaaaja: _____

Osoite: _____

Maailman tapahtumia

Muhammedin voittanut päätoimittaja oikeuteen

Indonesialainen Monitor-lehti joutuu oikeuteen julkaisuun eri henkilöiden suosioita mitanneen mielipidetutkimuksen, jossa profeetta Muhammed jäi 11. sijalle.

Hallitus sulki viime viikolla lehden toimituksen muslimijärjestöjen ja mielenosoittajien painostuksesta.

Islamista katolisuuuteen kääntynyt päätoimittaja Arswendo Atmowiloto sai paitsi syytteen, myös potkut maan lehdistöliitosta.

Muurista 5 miljoonaa rahastoon

Virallisesti järjestetty Berliinin muurin osien myynti on jo tuottanut 2.1 miljoonaa D-markkaa (reilusti yli miljoona dollaria) hyväntekeväisyystarpeisiin, ilmoittavat myyntin järjestäjät.

Muurista on myyty satakunta kolmen metrin korkuista osaa lähinnä museoille ja yksityisille yrityksille, kertoo Wilfried Angerstein. Hän on sihteerinä DDR:n hallituksen toukokuussa perustamassa muurirahastossa, jonka tuotot aiotaan käyttää terveystien parantamiseen ja muistomerkkien korjaamiseen entisessä Itä-Saksassa.

Melkein vuosi sitten, 9. marraskuuta avattu Berliinin muuri on jo lähes kokonaan purettu.

105

uutta tilausta

Raivaajan 85-vuotisjuhla-vuoden merkeissä julistettu uusien tilaajien hankkimiskampanja on tähän mennessä tuonut 105 uutta tilaajaa.

Saavutus on hyvä, mutta emme ole vielä lähelläkään päämääräämme - 850 uutta tilaajaa. Siis, aika herätä kaikkien matti-myöhisten ja hankkia edes yksi uusi tilaaja ennen juhluvuoden päättymistä.

Kiitos kaikille niille, jotka ovat auttaneet hankkimalla uusia tilaajia! Toivottavasti muut lukijat seuraavat esimerkkiämme.

Muistattehan, että kaikkien niiden kesken, jotka hankkivat uusia tilaajia, arvomme vuoden viimeisenä päivänä \$200, \$100 ja \$50 rahapalkinnot. Itselleen lehden tilaava uusi lukija pääsee myös osalliseksi arpajaisvoitoista. Siis, kaikki mukaan kasvattamaan Raivaajan tilaajakuntaa!

Pohjoismaat vastustavat NL:n ydinkoehankkeita

Neuvostoliiton suunnitelma siirtää kaikki ydinkokeensa Kazahstanista arktiselle Novaja Zemljan kaksoissaarelle on saanut Pohjoismaat yhteisrintamaan: ne painostavat monin tavoin Neuvostoliittoa luopumaan hankkeesta.

Suomessa ollaan parhailaan perustamassa asiantuntijaryhmää, jonka tehtävä on selvittää ydinasekokeiden ja erityisesti Novaja Zemljan räjäytysten ympäristövaikutuksia.

Pohjoismaat haluaisivat järjestää Neuvostoliiton kanssa yhteisen asiantuntijakokouksen ja päästä viime kädessä myös tutkimaan noin 800 kilometrin päässä Lapista sijaitsevaa Novaja Zemljan ydinalueutta.

Neuvostoliitto ei ole vielä tehnyt lopullista päätöstä ydinkokeiden uudelleen aloittamisesta. Sillä on kuitenkin hyin vähän vaihtoehtoja, sillä Semipalatinskin koealueella Kazahstanissa paikallinen väestö haluaa kokeiden ehdottomasti loppuvan. Alueen ympäristö, muun muassa pohjavesi, on jo pahoin saastunut.

Novaja Zemljalla räjäytettiin viimeksi 1988. Elokussa 1987

tehdystä maanalaisessa kokeessa radioaktiivista säteilyä pääsi niin paljon "karkuun", että se havaittiin myös Suomen Lapissa ja myöhemmin Etelä-Suomessa.

Ympäristöjärjestö Greenpeace'n iskuryhmä kävi lokakuun alkupuolella luvatta Novaja Zemljan koealueella. Ryhmä löysi retkellään muun muassa hylätyn, maanalaista ydinkoetta varten louhitun tunnelin.

Otsonireikä oletettua suurempi

Reikä Etelämantereen yläpuolella olevassa otsonikerroksessa on oletettua suurempi, kertoi uusiseelantilainen meteorologi Sylvia Nichols äskettäin.

Otsonikerroksen määrän mittari laski syyskuussa 160 yksikköön, kun se 1970-luvulla oli vielä yli 300 yksikköä.

Nicholsin mukaan otsonikato on tänä vuonna suurempi kuin viime vuonna. Hän lisäsi myös, että otsoni näyttää kokonaan hävinneen ilmakehästä 12 - 20 kilometrin etäisyydellä maanpinnasta.

Tonga polttaisi raakaöljyä autonrenkaista

Pieni Tyynenmeren saarivaltio Tonga aikoo ratkaista energiaongelmansa uudella tavalla. Tongan kuningas Taufa'ahau Tupou IV on pyytänyt Washingtonin osavaltiota lähettämään kaikki liikeväköt vanhat autonrenkaat Tongaan.

Kirjeessä Washingtonin osavaltion kuvernöörille Booth Gardnerille kuningas kertoo kuulleen, että Washingtonissa yritetään päästä eroon

noin 30 miljoonasta vanhasta autonrenkaasta.

Autonrenkaita polttamalla saataisiin huomattava määrä raakaöljyä. Tuloksena olisi myös melkoinen määrä pistävänhajuista savua ja myrkykaasuja. Kuningas vakuuttaa, että polttaminen hoidettaisiin ympäristöystävällisesti.

Tyynenmeren länsiosassa sijaitsevassa Tongassa on asukkaita runsaat 100,000 ja autoja vain 450.

Itä-Saksan ydinvoimalat kiinni

Viimeinenkin Itä-Saksan ydinvoimaloista suljetaan ennen joulua. Rakenteilla olevat kaksi voimalaa voidaan ehkä ottaa käyttöön muutostöiden jälkeen, mutta ainakin neljä vanhinta laitosta on pakko sulkea lopullisesti, sanoo Saksan ydinturvallisuuslaitoksen johtaja Adolf Birkhofer.

Yhdentyneessä Saksassa selvitetään parhaillaan, voiko neuvostoreaktorin muuttaa nykyaikaisten turvallisuus-

vaatimusten mukaiseksi. Se vaatisi mm. suojakupujen rakentamista.

Itä-Saksan voimalat suljetaan, koska niiden turvallisuus ei täytä läntisiä vaatimuksia. Samasta syystä loppuu viiden vuoden kuluessa uraanin tuotanto Saksan itäisissä osavaltioissa.

Ongelmallisia voimaloita on muuallakin Itä-Euroopassa kuin entisessä DDR:ssä.

NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350.

Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES